

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните
Областна дирекция "Земеделие" - гр. Русе

2023

**ДОКЛАД
ЗА
ДЕЙНОСТТА**

Съдържание

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ	4
РАЗДЕЛ: СЪСТОЯНИЕ И ОБЗОР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО В ОБЛАСТ РУСЕ	5
I. Растениевъдство:	5
1. Площ на земеделските земи, в т.ч. обработваеми /по данни от оперативната информация /	5
2. Основни видове отглеждани култури – сравнителни данни	6
3. Обследвания за състоянието на основните земеделски култури	13
3.1. Бракуване на трайни насаждения през 2023 година	13
3.2. Областна експертна комисия по зърнопроизводство.....	14
II. Животновъдство.....	15
1. Брой животни по години	15
2. Състояние на животновъдството в област Русе през 2023 г.	15
3. Поддържане регистри по чл. 15, ал. 3 от Закон за животновъдството и чл. 19, ал. 2 от Закона за пчеларството	16
РАЗДЕЛ : ДЕЙНОСТИ НА ДИРЕКЦИЯ „АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНА, ФИНАНСОВО-СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ”	17
I. Структура и численост на персонала	17
II. Изпълнение на бюджета за 2023 г.	18
III. Административно - правна дейност на ОД ”Земеделие” - Русе	23
РАЗДЕЛ: ДЕЙНОСТИ НА ГД ”АГРАРНО РАЗВИТИЕ”	24
I. Регистър на земеделските стопани по Наредба №3 /1999 г.	24
II. Създаване и поддържане на регистри по Закона за маслодайната роза.	26
III. Електронен регистър на земеделските стопани, отглеждащи тютюн - 2023 г.	26
IV. Регистър на тютюнопроизводителите и регистър на лицата, които притежават разрешение за изкупуване на суров тютюн.	26
V. Растения от рода на конопа /канабис/.....	26
VI. Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.	26
VII. Специализирани проверки на терен	27
VIII. Схема за държавна помощ „Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газьола, използван в първичното селскостопанско производство” - 2023 г.	28
IX. Схема за държавна помощ „Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна“ и Помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) №1408/2013, изменен с Регламент (ес)№209/316	30
X. Поземлени отношения.....	31

1.	Състояние и управление на земи от ДПФ.	31
2.	Споразумения по чл.37в, ал.1 от ЗСПЗЗ.	35
3.	Дейности на общинските служби по земеделие, по възстановяване на средно рентно плащане, съгласно чл.37в, ал.7 от ЗСПЗЗ на правоимащите собственици на земеделски земи през 2021 г.	38
4.	Дейности по възстановяване на земеделски земи по ЗСПЗЗ.	38
5.	Придобиване на собственост върху земи по реда на чл. 27, ал. 6 от ЗСПЗЗ от собственици на сгради и/или съоръжения и по реда на чл. 27, ал. 8 от ЗСПЗЗ на свободни парцели.	38
6.	Контролни действия по запазване на постоянно затревените площи в специализиран слой "Постоянно затревени площи" на територията на област Русе.....	41
XI.	Дейност на комисията по чл. 17, ал. 1 от ЗОЗЗ и Наредба № 19/2012 г. за строителство в земеделски земи без промяна на предназначението им.....	41
XII.	Агростатистика	43
1.	Годишна работна програма за 2023 г.	43
2.	Система за земеделска счетоводна информация	43
3.	Продуктови статистически анкети	44
4.	Заетост и използване на територията на България през 2023 г. /БАНСИК/	52
5.	Интегрирана статистика на земеделските стопанства през 2023 г. /IFS2023/	
XIII.	Мониторинг на пазара на зърно	54
1.	Контрол на обекти за съхранение на зърно.....	54
2.	Контрол на земеделските стопани, произвеждащи зърно	54
3.	Контрол на предприятията за преработка на зърно	54
4.	Провеждане на представително окачествяване на добитата реколта.....	55
XIV.	Хидромелиорации.....	57
XV.	Регистрация и контрол на техническото състояние и безопасност на горска и земеделска техника.	57
XVI.	Обучения на служители на ОД „Земеделие“– гр. Русе	61
	ЗАКЛЮЧЕНИЕ И ИЗВОДИ – СОЦИАЛНИ ПРИДОБИВКИ	61

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Област Русе е разположена в Северна България и заедно с областите Велико Търново, Габрово, Разград и Силистра (ниво NUTS 3) попада в териториалния обхват на Северен централен район (СЦР) (ниво NUTS 2), в съответствие с Регламент 1059/2003 на ЕС. Областта има площ от 2 803.41 кв. км. Състои се от 8 общини - Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Русе, Сливо поле и Ценово, в които функционират общо 67 кметства. Населените места са 83, от които 9 са градове и 74 - села. Най-голямата община е Русе (166 881 жители), с административен център град Русе - най-голям град в СЦР и пети по големина в страната.

Във физикогеографско отношение област Русе се отличава със сравнително еднообразен релеф. Той е преобладаващо низинен и равнинно-хълмист, което благоприятства земеделието, както и цялостното развитие на техническата инфраструктура. На север област Русе граничи с река Дунав, като заема част от Източната Дунавска равнина. Реките Черни и Бели Лом са разположени в каньоновидни долини и въпреки малката надморска височина са налице ареали с полупланински облик и пейзажна атрактивност - потенциал за развитие на туризъм (Поломието). Територията на Област Русе геоложки принадлежи към Мизийската платформа. Областта е бедна на полезни изкопаеми. Преобладават само нерудните полезни изкопаеми. В областта са открити и се изследват кварцов пясък, облицовъчен варовик и каолин.

Релефът, климатичните условия, водите и геоложкият строеж предопределят разнообразието на почвите в областта. Най-широко разпространени са черноземните почви, развити върху дебела льосова подложка (от 60 м до 100 м по Дунавския бряг) и техните подтипове: типични, карбонатни, хумусно-карбонатни и оподзолени карбонатни. Те се намират югозападно от Русе. В югоизточните части преобладават тъмносивите горски почви (те се нуждаят от наторяване поради по-ниското си съдържание на хумус). Подходящи са за отглеждане на зърнени култури, лозя и овощни насаждения. В речните долини са разпространени алувиални, алувиално-ливадни и блатни, подходящи за отглеждане на зеленчуци, технически култури и овощия. Такива почви има и по терасите на реките Русенски Лом и Янтра. По отношение на баланса на територията, област Русе се отличава със значително по-висок от средния за страната дял на земеделските земи (72% спрямо 58.7%). По данни на Националния статистически институт по площ на земите със селскостопанско предназначение областта е на второ място в Северен централен район.

СЪСТОЯНИЕ И ОБЗОР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО В ОБЛАСТ РУСЕ

I. РАСТЕНИЕВЪДСТВО

1. ПЛОЩ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ, В Т.Ч. ОБРАБОТВАЕМИ /ПО ДАННИ ОТ ОПЕРАТИВНАТА ИНФОРМАЦИЯ/.

Култура	Заети площи 2021 г., (дка)	Заети площи 2022 г., (дка)	Заети площи 2023 г., (дка)	Изменение в % 2023 г. спрямо 2022 г.
Есенни култури	701 019.20	693 809.00	701 617.00	↑ 1.13%
Пшеница	564 464.80	580 133.00	581 120.00	
Ечемик	58 470.00	55 251.00	70 949.00	
Ръж	508.10	0.00	0.00	
Тритикале	743.90	400.00	198.00	
Рапица	76 832.40	58 025.00	49 350.00	
Пролетни култури	801 084.60	830 186.30	778 847.00	
Слънчоглед	389 956.30	421 944.00	401 730.00	
Царевица за зърно	410 972.60	408 097.00	377 067.00	
Тютюн Ориенталски	110.00	100.00	50.00	
Тютюн Бърлей	45.70	45.30	0.00	
Зеленчуци на открито, дини, пъпеши и ягоди	2 425.90	2 364.50	2 374.00	↑ 0.40%
Картофи	344.00	424.90	358.00	
Зеле	538.00	672.50	564.00	
Дини	1 047.10	511.70	463.00	
Пъпеши	191.70	176.00	221.00	
Пипер на открито	29.50	82.90	35.00	
Домати на открито	75.80	131.10	200.00	
Краставици на открито	2.00	104.30	162.00	
Ягоди	197.80	261.10	371.00	
Зеленчуци в оранжерии	231.10	257.30	277.00	↑ 7.66%
Домати в оранжерии	151.90	182.90	150.00	
Краставици в оранжерии	79.20	74.40	127.00	
Етеричномаслени култури	996.30	1 413.40	1 222.00	↓ -13.54%
Лавандула	996.30	1 413.40	1 222.00	
Трайни насаждения	16 275.10	16 813.40	16 339.00	↓ -2.82%
Ябълки	943.40	908.10	908.00	
Круши	344.20	292.20	293.00	
Праскови	2 088.90	1 956.70	1 959.00	
Сливи	1 772.10	1 961.90	2 230.00	
Вишни	668.00	668.00	668.00	
Череши	1 858.60	1 613.90	1 689.00	
Орехи	2 495.60	3 685.50	3 687.00	
Кайсии	2 559.70	2 413.70	2 424.00	
Малини	249.00	171.30	171.00	
Лозя с винени сортове грозде грозде	2 962.60 333.00	2 770.90 371.20	1 938.00 372.00	

Целта на събираната оперативна информация е да представи актуална картина при провеждане на основните мероприятия при отглеждане на най-важните култури за страната:

✓ **полски култури (пшеница, ечемик, ръж, тритикале, царевица за зърно, рапица, слънчоглед и тютюн)** в периодите на сеитба и прибиране на реколтата (жътва), загуба на площи с култури при настъпили неблагоприятни климатични, метеорологични и други форс-мажорни обстоятелства;

✓ **зеленчуци (картофи, домати, краставици, пипер, дини, пъпеша и зеле, както и оранжерийни домати и краставици)** в периодите на засаждане на културите, прибиране на реколтата и загуби (нереколтирани площи) при настъпили неблагоприятни климатични, метеорологични и други форс-мажорни обстоятелства;

✓ **трайни и многогодишни насаждения (ябълки, круши, праскови, сливи, череша, вишни, кайсии, орехи, малини, ягоди, лозя с винени сортове грозде, лозя с десертни сортове грозде, маслодайна роза и лавандула)** – новозасадени и невстъпили в плододаване площи, прибиране на реколтата и загуби (нереколтирани площи) при настъпили неблагоприятни климатични, метеорологични и други форс-мажорни обстоятелства.

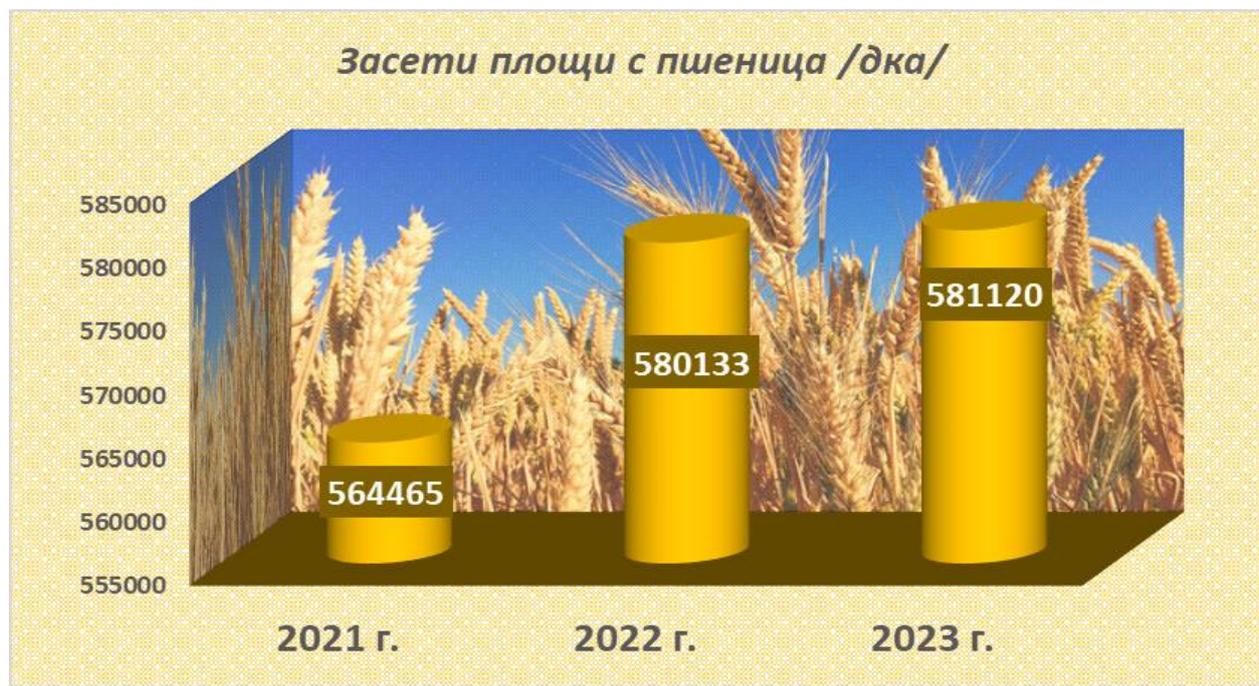
Информацията на ниво община се събира и въвежда в подсистемата за оперативна информация, в информационната система за агростатистика (ИСАС) от определените служители на ОСЗ, а се контролира онлайн от определените служители от ОДЗ, съгласно Заповед РД-04-86/31.03.2023 г. на директора на ОД „Земеделие“ – Русе. Необходимата информация се събира от земеделски стопани чрез обаждане по телефона, чрез личен контакт, по електронната поща или при ползване на административни източници – Наредба № 3/1999 и заявени площи в ИСАК, като за необхванатите площи за всяка култура се изготвя експертна оценка.

2. ОСНОВНИ ВИДОВЕ ОТГЛЕЖДАНИ КУЛТУРИ – СРАВНИТЕЛНИ ДАННИ

2.1. ЕСЕННИ КУЛТУРИ – ЗАСЕТИ ПЛОЩИ, РЕКОЛТИРАНИ ПЛОЩИ, ПРОИЗВОДСТВО, СРЕДЕН ДОБИВ, ИЗМЕНЕНИЕ НА ГОДИШНА БАЗА, %.

ПШЕНИЦА

През стопанската 2022/2023 г., в област Русе са засети 581 120 дка с пшеница. Запазва се тенденцията за увеличение на площите, в сравнение с предходната година.

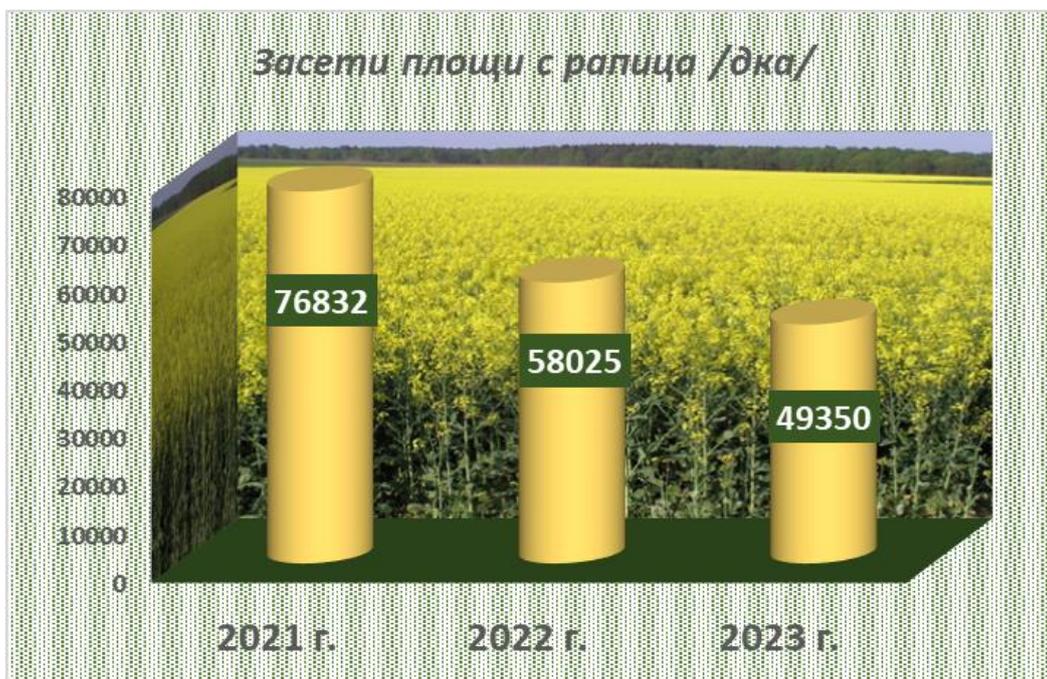
ЕЧЕМИК

Засетите площи с ечемик през стопанската 2022/2023 година са с над 28% /15 698 дка/ повече, в сравнение с предходната година.

РАПИЦА

При площите с рапица се запазва тенденцията за намаление на площите. През стопанската 2022/2023 година са засети с 8 675 дка /близо 15%/ по-малко, в сравнение с предходната година.

Площите, засети с тритикале са сравнително малко – 198 дка. Тази култура се отглежда за фураж от малък брой животновъдни стопанства. Добити са 95 тона, при среден добив 480 кг/дка.

През 2023 г. се наблюдава понижение на средните добиви от пшеница и ечемик, а добивът от рапица бележи ръст от 6%, в сравнение с предходната година. По окончателни оперативни данни, производството на пшеница и маслодайна рапица от реколта '2023 се свива респективно с 1% и 8% на годишна база, а производството на ечемик нараства с 22%.

Реколта от есенници

Култура	Оперативни данни декември 2021 г.			Оперативни данни декември 2022 г.			Оперативни данни декември 2023 г.			Изменение на годишна база 2023 г. спрямо 2022 г., %		
	реколтирани площи (дка)	производство (тона)	среден добив (кг/дка)	реколтирани площи (дка)	производство (тона)	среден добив (кг/дка)	реколтирани площи (дка)	производство (тона)	среден добив (кг/дка)	реколтирани площи (дка)	производство (тона)	среден добив (кг/дка)
пшеница	564 465	365 325	647	580 133	327 363	564	581 120	323 440	557	↑ 0.2%	↓ -1%	↓ -1%
ечемик	58 470	35 503	607	55 251	32 045	580	70 949	39 239	553	↑ 28%	↑ 22%	↓ -5%
рапица	76 832	23 611	307	57 385	15 570	271	49 350	14 264	289	↓ -14%	↓ -8%	↑ 7%

Продукция /тона/ от основни есенни култури през 2023 г., сравнение с предходни години

2.2. МАСЛОДАЕН СЛЪНЧОГЛЕД И ЦАРЕВИЦА ЗА ЗЪРНО - ЗАСЕТИ ПЛОЩИ, РЕКОЛТИРАНИ ПЛОЩИ, ПРОИЗВОДСТВО, СРЕДЕН ДОБИВ, ИЗМЕНЕНИЕ НА ГОДИШНА БАЗА, %.

МАСЛОДАЕН СЛЪНЧОГЛЕД

Засетите площи с маслодаен слънчоглед в област Русе, през стопанската 2022/2023 г. са 401 730 дка. Наблюдава се намаление на площите с близо 5 %, в сравнение с предходната

година. В следствие на настъпили неблагоприятни климатични събития, са реколтирани с 885 дка по-малко от засетите площи.

ЦАРЕВИЦА ЗА ЗЪРНО

Намалението на засетите площи с царевица продължава и през 2023 г., като то е близо 8% /31 030 дка/. В следствие на настъпили неблагоприятни климатични събития, са реколтирани с 453 дка по-малко от засетите площи.

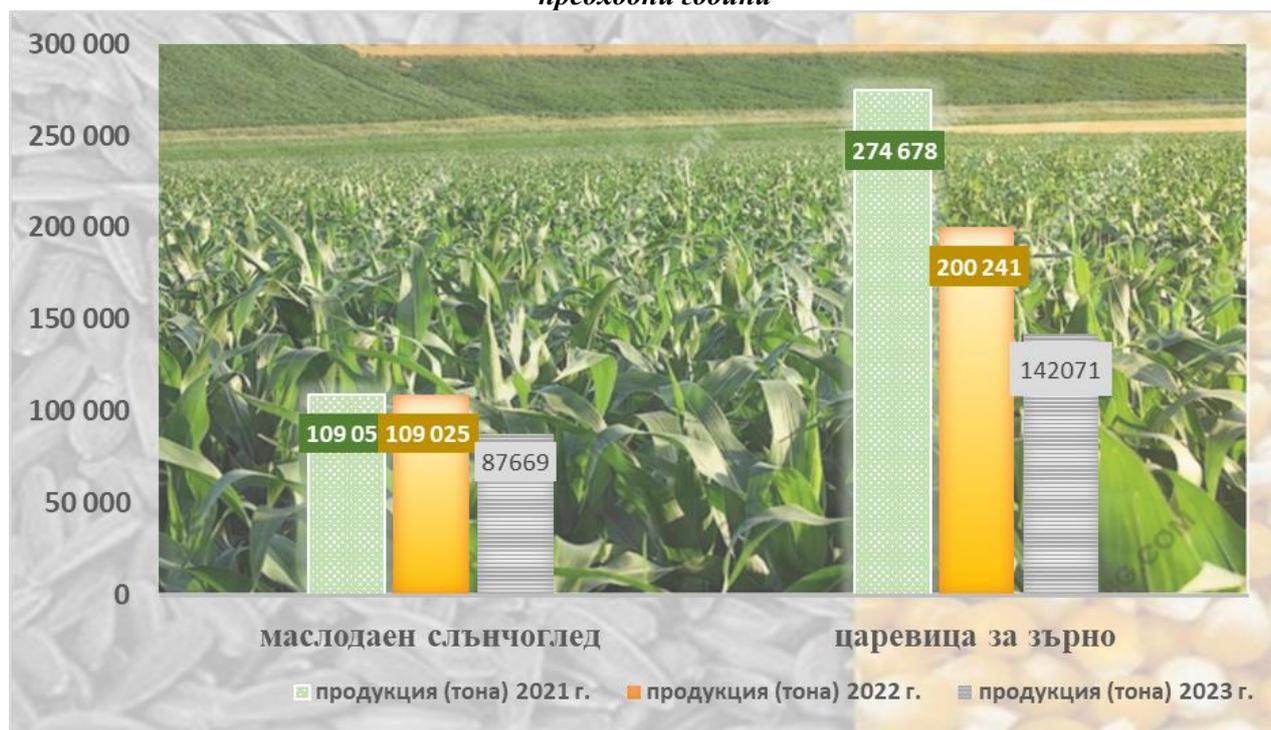

През 2023 г. се наблюдава понижение на площите, производството и средните добиви от царевица и слънчоглед. Неблагоприятните климатични условия през стопанската година са причина за понижаване на средния добив при слънчогледа с 15%, а при царевицата с 23%.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

Култура	Оперативни данни декември 2021 г.			Оперативни данни декември 2022 г.			Оперативни данни декември 2023 г.			Изменение на годишна база 2023 г. спрямо 2022 г., %		
	реколтирани площи (дка)	производство (тона)	среден добив (кг/дка)	реколтирани площи (дка)	производство (тона)	среден добив (кг/дка)	реколтирани площи (дка)	производство (тона)	среден добив (кг/дка)	реколтирани площи (дка)	производство (тона)	среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	388 995	109 058	280	421 944	109 025	258	400 845	87 669	219	↓ -5%	↓ -20%	↓ -15%
царевица за зърно	410 973	274 678	668	407 857	200 241	491	376 614	142 071	377	↓ -8%	↓ -29%	↓ -23%

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно през 2023 г., сравнение с предходни години

2.3. ПЛОЩИ И ПРОИЗВОДСТВО НА ТЮТЮН

Въпреки 25% по-високия среден добив, производството на тютюн намалява с 37.5%, в следствие на намаляване засетите площи с 50% .

Реколта от тютюн

Култури	Оперативни данни към декември 2021 г.			Оперативни данни към декември 2022 г.			Оперативни данни към декември 2023 г.			Изменение на годишна база 2023 г. спрямо 2022 г., %		
	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
Тютюн Ориенталски	110	19.8	180	100	20	200	50	12.5	250	↓ -50.0%	↓ -37.5%	↑ 25.0%

2.4. ПЛОЩИ И ПРОИЗВОДСТВО НА ЗЕЛЕНЧУЦИ

По окончателни оперативни данни, през 2023 г. продукцията от зеле, домати на открито, краставици на открито и ягоди бележи годишен ръст. От друга страна, добитите количества картофи, пипер на открито, дини и пъпеши са с между 0.4% и 83% под отчетените за 2022 г., предимно в следствие на по-ниски средни добиви от декар, а при дините - на по-малкия размер реколтирани площи.

Площи и производство на зеленчуци от открити площи, дини, пъпеши и ягоди през последните три стопански години, изменение на годишна база 2023 г. спрямо 2022 г.

Култури	Оперативни данни към декември 2021 г.			Оперативни данни към декември 2022 г.			Оперативни данни към декември 2023 г.			Изменение на годишна база, 2023 г. спрямо 2022 г., %		
	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	342.8	971.5	2 834	424.9	854.1	2 010	358	677.5	1 893	↓ -16%	↓ -21%	↓ -6%
Зеле	538	1775.4	3 300	672.5	872.0	1 297	564	1 565.0	2 775	↓ -16%	↑ 79%	↑ 114%
Пипер на открито	29.5	46.5	1 576	82.9	128.2	1 547	29	22.4	772	↓ -65%	↓ -83%	↓ -50%
Домати на открито	75.8	100.0	1 319	113	148.5	1 314	200	332.4	1 662	↑ 77%	↑ 124%	↑ 27%
Краставици на открито	2	3.1	1 550	104.3	207.4	1 988	162	322.8	2 000	↑ 55%	↑ 56%	↑ 1%
Дини	1 047.1	1861.9	1 778	511.7	832.6	1 627	463	769.4	1 662	↓ -10%	↓ -8%	↑ 2%
Пъпеши	191.7	198.1	1 033	176	133.2	757	221	132.6	600	↑ 26%	↓ -0.4%	↓ -21%
Ягоди	197.8	117.3	593	236.4	178.0	753	371	199.8	539	↑ 57%	↑ 12%	↓ -28%

Оранжерийното производство на домати нараства със 7% спрямо предходната година. При оранжерийните краставици, въпреки увеличението на засетите площи, производството намалява, заради с 22% по-ниския среден добив.

Площи и производство от оранжерийни зеленчуци през последните три стопански години, изменение на годишна база 2023 г. спрямо 2022 г.

Култури	Оперативни данни към декември 2021 г.			Оперативни данни към декември 2022 г.			Оперативни данни към декември 2023 г.			Изменение на годишна база, 2023 г. спрямо 2022 г., %		
	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
Домати в оранжерии	151.9	2003.2	13 188	182.9	1 851.5	10 123	150	1 985.2	13 235	↓ -18%	↑ 7%	↑ 31%
Краставици в оранжерии	79.2	1697.3	21 431	74.4	1 337.3	13 387	127	1 328.5	10 461	↑ 71%	↓ -1%	↓ -22%

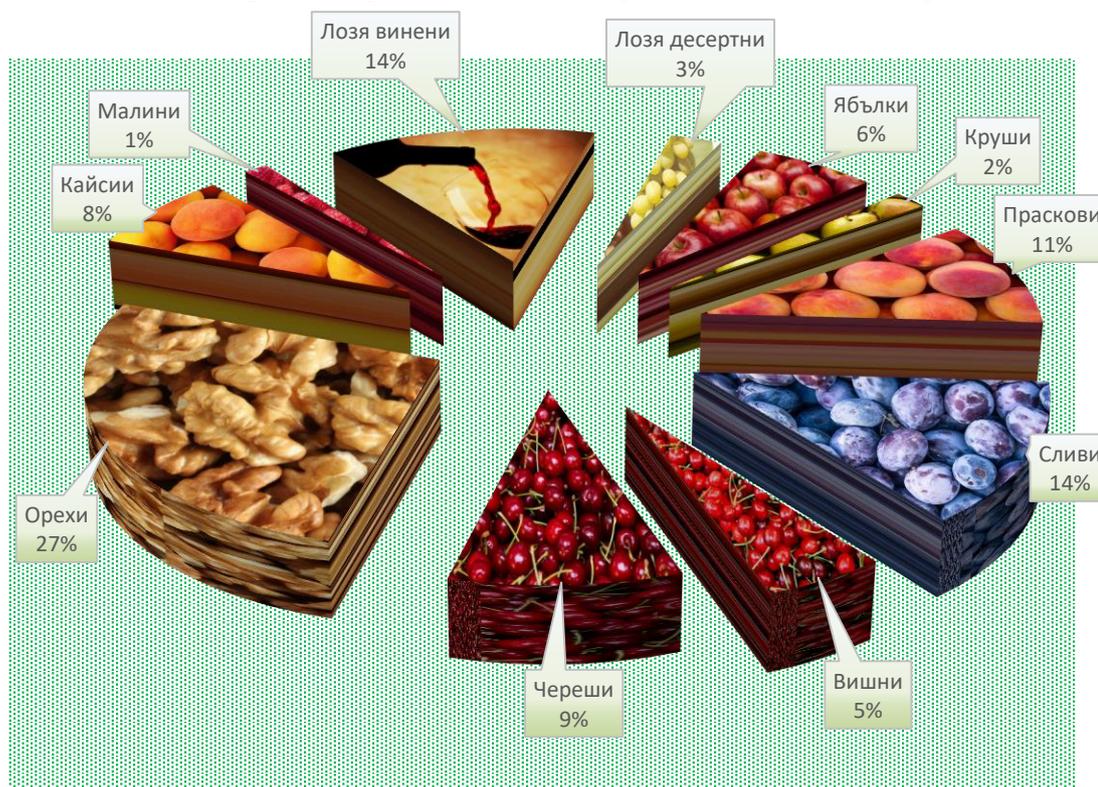
2.5. ПЛОЩИ И ПРОИЗВОДСТВО ОТ ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ

При голяма част от трайните насаждения, обхванати от оперативното наблюдение, средните добиви намаляват, в сравнение с предходната година. Това се дължи на настъпили неблагоприятни климатични събития.

Площи и производство от трайни насаждения през последните три стопански години, изменение на годишна база 2023 г. спрямо 2022 г.

Култури	Оперативни данни към декември 2021 г.			Оперативни данни към декември 2022 г.			Оперативни данни към декември 2023 г.			Изменение на годишна база, 2023 г. спрямо 2022 г., %		
	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
Ябълки	943.4	1091.7	1157	853	740.66	868	883	923.8	1046	↑ 3.5%	↑ 24.7%	↑ 20.5%
Круши	344.2	197.32	573	292.2	170.67	584	246	146.7	596	↓ -15.8%	↓ -14.0%	↑ 2.0%
Праскови	2049	1523.4	743	1924.7	1414.55	735	1429	690.1	483	↓ -25.8%	↓ -51.2%	↓ -34.3%
Сливи	1772	1266.2	715	1789.1	989.13	553	1856	845.1	455	↑ 3.7%	↓ -14.6%	↓ -17.7%
Вишни	668	206.15	309	668	209.43	314	668	162.1	243	0.0%	↓ -22.6%	↓ -22.5%
Череши	1801	855.09	475	1603.9	741.22	462	1277	699.1	547	↓ -20.4%	↓ -5.7%	↑ 18.4%
Орехи	1623	46.9	29	2916.1	171.9	59	3591	144.4	40	↑ 23.1%	↓ -16.0%	↓ -32.1%
Кайсии	2514	1410.2	561	2401.7	1346.24	561	1071	487.0	455	↓ -55.4%	↓ -63.8%	↓ -18.8%
Малини	249	25.2	101	171.3	57	333	171	53.9	315	↓ -0.2%	↓ -5.4%	↓ -5.3%
Лозя винени	1842	1365.3	741	1908.1	1455.75	763	1938	1391.5	718	↑ 1.6%	↓ -4.4%	↓ -5.9%
Лозя десертни	333	179.5	539	371.2	204.92	552	372	181.5	488	↑ 0.2%	↓ -11.4%	↓ -11.6%

Относителен дял на реколтираните площи с трайни насаждения – реколта`2023

2.6. ПЛОЩИ И ПРОИЗВОДСТВО ОТ ЕТЕРИЧНОМАСЛЕНИ КУЛТУРИ

При лавандуловите насаждения се отчита по-малък размер реколтирани площи и по-нисък среден добив от декар, в резултат на което продукцията намалява с 21%.

Площи и производство от етеричномаслени култури през последните три стопански години, изменение на годишна база 2023 г. спрямо 2022 г.

Култури	Оперативни данни към декември 2021 г.			Оперативни данни към декември 2022 г.			Оперативни данни към декември 2023 г.			Изменение на годишна база, 2023 г. спрямо 2022 г., %		
	Реколитирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколитирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколитирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколитирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
Лавандула	996.3	382.46	384	1325	556.8	420	1174	441.5	376	↓ -11%	↓ -21%	↓ -11%

2.7. ЕСЕННА КАМПАНИЯ

Към края на месец декември 2023 г., засетите площи с пшеница и маслодайна рапица са съответно с 10.1% и 39.1% под отчетените година по-рано. Площите с ечемик нарастват значително – с 60.4%.

Засети площи с есенници през последните три стопански години, изменение на годишна база 2023 г. спрямо 2022 г.

Култура	към 30.12.2021 г.	към 30.12.2022 г.	към 30.12.2023 г.	Изменение на годишна база 2023 г. спрямо 2022 г., %
Пшеница	548 391	527 390	474 038	↓ -10.1%
Ечемик	48 886	44 739	71 768	↑ 60.4%
Маслодайна рапица	57 760	44 900	27 364	↓ -39.1%

3. ОБСЛЕДВАНИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОСНОВНИТЕ ЗЕМЕДЕЛСКИ КУЛТУРИ.

3.1. БРАКУВАНЕ НА ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА.

- Постъпили искания за бракуване в ОД „Земеделие” гр. Русе – 3 броя
- Издадени заповеди и извършени комисии - 3 броя
- Издадени протоколи от комисиите – 3 броя
- Всичко декари бракувани трайни насаждения – **0.000 дка**

Заповед №	Имот №	Площ, дка	Вид	Населено място	Община	Комисия/дата	Брой протоколи	Брак /да/не/
РД-07-142	73362.164.42	13.288	орехи	с.Тръстеник	Две могили	24.08.2023 г.	1	Не
РД-07-142	73362.164.43	13.288	орехи	с.Тръстеник	Две могили	24.08.2023 г.	1	Не
РД-07-141	51679.175.12	127.392	орехи	с.Николово	Русе	22.08.2023 г.	1	Не

Сравнение по години	Брой комисии	Брой издадени протоколи	Бракувани трайни насаждения, дка
2023	3	3	0.000
2022	3	3	18.525
2021	3	3	23.251

3.2. ОБЛАСТНА ЕКСПЕРТНА КОМИСИЯ ПО ЗЪРНОПРОИЗВОДСТВО

В изпълнение на Заповед № РД 09-78/02.02.2018 г. на Министъра на земеделието, храните и горите, по предварително установен график бяха извършвани периодични обследвания на площите заети с основните есенни и пролетни култури. Обследванията се извършваха по общини от специално сформирани Експертни комисии със Заповед на Директора на ОДЗ № РД -07-13/07.03.2023 г., като резултатите се докладваха в края на периода. След обсъждане на данните и анализ на работни съвещания на ОЕКЗ резултатите бяха своевременно докладвани в МЗм.

I етап – 10 % обследване в периода 24 до 31 март доклад до МЗм с Изх. №РД-370/03.04.2022 г.

II етап – 10 % обследване в периода 24 април до 03 май доклад до МЗм с Изх. № РД -509/03.05.2022 г.

III етап - 100 % обследване в периода 25 май до 02 юни доклад до МЗм с Изх. №РД -639/07.06.2023 г.

IV етап – 10 % обследване, 7-10 дни преди жътва до 30 юни 2023 г. доклад до МЗм с Изх. №РД-696/27.06.2023 г.

В ОД „Земеделие“ - Русе за 2023 г. са постъпили общо 76 бр. заявления от земеделски стопани за пропаднали площи, вследствие на неблагоприятни климатични условия. Експертна комисия извърши проверка за установяване на щетите, като на всеки земеделски стопанин е издаден протокол /констативен за 100% пропаднали площи или обикновен под 100%/ за установените щети.

Показател	2021 г.	2022 г.	2023 г.
Брой постъпили заявления за извършване на обследване на пропаднали площи в резултат на неблагоприятни климатични условия и извършени проверки по тях	25	31	76

II. ЖИВОТНОВЪДСТВО

1. БРОЙ ЖИВОТНИ ПО ГОДИНИ

Видове животни	2021	2022	2023
Говеда	11450	11200	10446
Биволи	720	715	392
Овце	18500	17500	14174
Кози	4500	3200	4343
Свине	72245	73466	72539
Птици	1485250	1765000	1340058
Пчели	58500	56000	41890

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЖИВОТНОВЪДСТВОТО В ОБЛАСТ РУСЕ ПРЕЗ 2023 г.

Тенденцията в област Русе е към намаляване броя на животните през 2023 г., в сравнение с броя им през 2022 г. и 2021 г., като най – висок процент намаление се наблюдава при дребните преживни животни- овце, вкл. овце -майки.

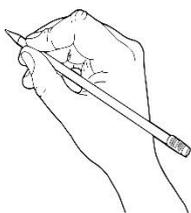

Птицевъдството е един от най-интензивните сектори в животновъдството, характеризира се с широко застъпени механизация и автоматизация на производствените процеси, което осигурява високоефективно промишлено производство, като в сравнение с предходната година се наблюдава намаляване на отглежданите птици и бройлери, свързани преди всичко с оборота на стадата в промишлените ферми.

Индустриалното свиневъдство, фамилените и лични стопанства в област Русе претърпяват огромни загуби и щети, следствие на заразното заболяване Африканска чума по свинете /АЧС/, появило се през 2019 г. Въпреки, че процесът на възстановяване отнема много време, усилия, ресурси и подготовка, в свиневъдния отрасъл се наблюдава тенденция за бързо увеличаване на популацията и производството на свинско месо.

През 2023 година, в област Русе се затвърждава тенденцията към намаляване броя на пчелните семейства, като причина за това са неблагоприятните климатични условия през последните години - засушаване или висока влажност и екстремни температури, недостатъчното количество и качество на хранителните запаси, които са предпоставка за презимуване на пчелните семейства, използване на нерегламентирани ВМП и ПРЗ.

3. ПОДДЪРЖАНЕ РЕГИСТРИ ПО ЧЛ. 15, АЛ. 3 ОТ ЗАКОН ЗА ЖИВОТНОВЪДСТВОТО И ЧЛ. 19, АЛ. 2 ОТ ЗАКОНА ЗА ПЧЕЛАРСТВОТО

Съгласно чл. 15, ал. 3 от Закона за животновъдството, областната дирекция поддържа регистър на развъдните ферми и стопанства, членуващи в развъдни организации и произвеждащи чистопороден и хибриден разплоден материал. Съгласно разпоредбите на чл. 19, ал. 2 от Закона за пчеларството, областната дирекция поддържа регистър на пчелините за производство на племенни пчелни майки и рояци.

В ОД „Земеделие“ гр. Русе се водят **3 вида регистри** за развъдните ферми и стопанства, съгласно изискванията на Закона за животновъдството и Закона за пчеларството, в които през 2023 г. има регистрирани общо **4 броя ферми** както следва:

- 1. Регистър на развъдните ферми и стопанства** за производство и търговия с чистопороден и хибриден разплоден материал при свине - **0 бр.** племенни и репродуктивни ферми
- 2. Регистър на развъдните ферми и стопанства**, произвеждащи чистопороден и хибриден материал от птици – **0 бр.**
- 3. Регистър на пчелините за производство** на племенни пчелни майки и рояци по чл. 19 ал. 2 от Закона за пчеларството – **4 бр.**

Данните на всички производители на развъден и хибриден материал се въвеждат в Информационната система (ИС) ЕРСА, представляваща единна платформа за поддържане на електронни регистри в съответствие с изискванията на електронното управление на Република България. Системата предоставя консолидирани данни, постъпващи от различни вътрешни или външни системи/регистри за целите на специализираната администрация и осигурява диференциран достъп на потребителите до регистрите и информацията в тях в зависимост от потребностите и отговорностите им в МЗХ.

Със заповед на директора на областната дирекция са определени постоянни комисии на територията на всички общини в областта, които да осъществяват профилактика на заболяванията и опазване на пчелните семейства от отравяне при провеждане на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности. В случаите на подаден сигнал за масов подмор на пчели, комисиите извършват проверки на място и съставят констативни протоколи. Въведен е нов начин за уведомяване на пчеларите за предстоящи третирания с препарати за растителна защита на земеделските култури, чрез нарочно създадената Електронна платформа за оповестяване на растителнозащитните, дезинфекционните и дезинсекционните дейности (ЕПОРД), поддържана от Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), в която платформа всички пчелари и земеделски стопани, обработващи площи със земеделски култури, следваше да направят регистрацията до 31 януари 2023 г.

ДЕЙНОСТИ НА ДИРЕКЦИЯ „АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНА, ФИНАНСОВО-СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ“

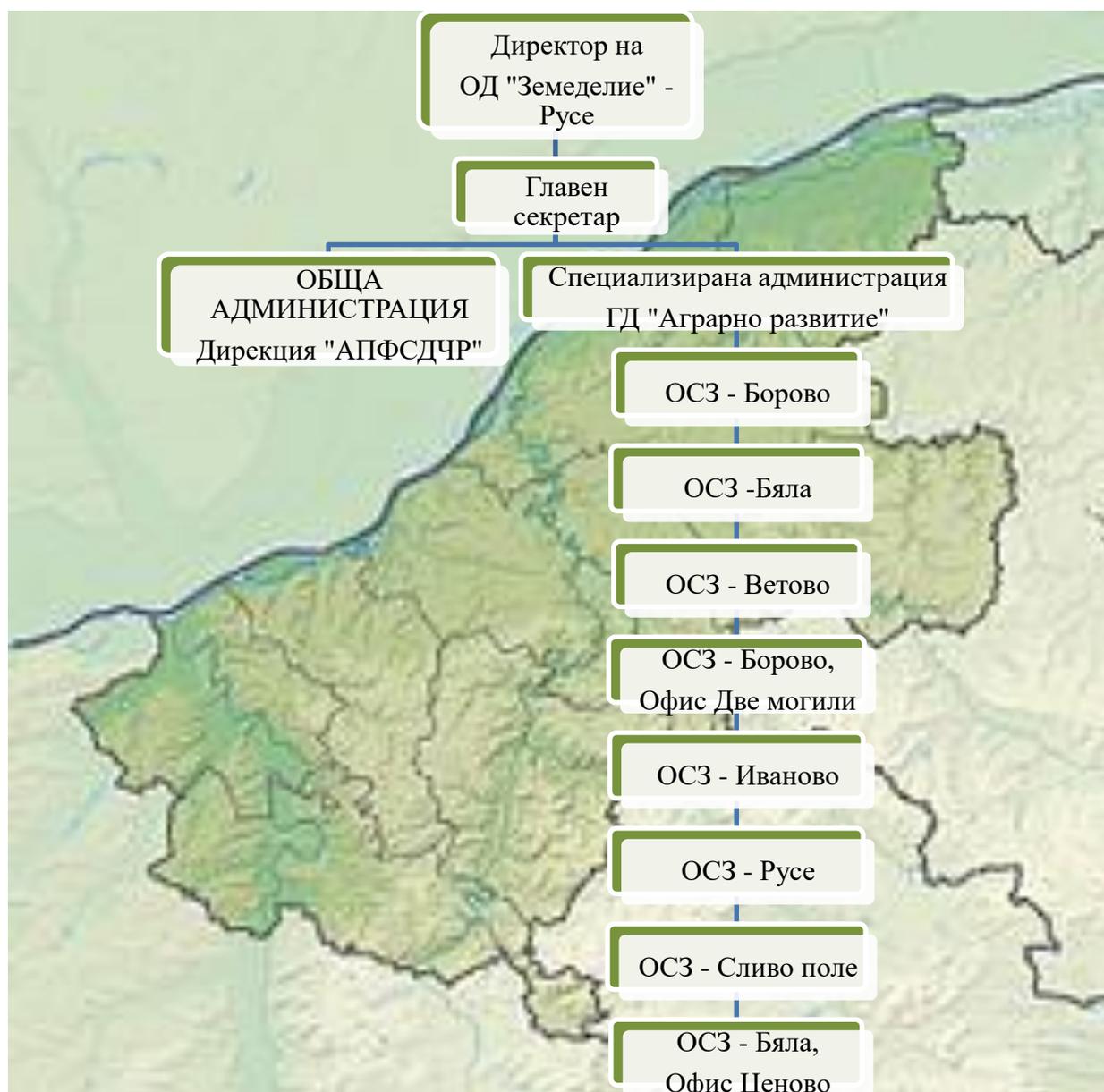
I. СТРУКТУРА И ЧИСЛЕНОСТ НА ПЕРСОНАЛА

Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Русе е специализирана териториална администрация към Министъра на земеделието.

ОД „Земеделие“ - гр. Русе е юридическо лице на бюджетна издръжка с адрес на управление в гр. Русе и е второстепенен разпоредител с бюджет към Министъра на земеделието. Ръководи се и се представлява от директор, който е орган на изпълнителната власт.

Областна дирекция „Земеделие“ – Русе подпомага Министъра на земеделието при провеждането на държавната политика в областта на земеделието и горите, както и при прилагането на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз (ОСП на ЕС) на територията на област Русе.

Дейността, структурата, организацията на работа и числеността на областната дирекция е уредена с Устройствен правилник на областните дирекции „Земеделие“. Общата численост на ОДЗ – Русе към 31.12.2023 г., в т.ч. и на общинските служби по земеделие е 52 щатни бройки, като структурата на дирекцията е представена в следната органиграма:

Дейността на Областна дирекция „Земеделие” – гр. Русе се осъществява на основата на принципите: законност, откритост, достъпност, ефективност, субординация, координация, предвидимост, безпристрастност, отговорност и отчетност.

Според характера на дейността, която извършват, административните звена в Областна дирекция „Земеделие” - гр. Русе са обособени в обща и специализирана администрация.

Общата администрация е организирана в дирекция „Административно-правна, финансово-стопанска дейност и човешки ресурси” и подпомага осъществяването на правомощията на директора, създава условия за осъществяване на дейността на специализираната администрация и извършва техническите дейности по административното обслужване.

Специализираната администрация е организирана в Главна дирекция „Аграрно развитие”. Тя подпомага и осигурява осъществяването правомощията на директора. В състава ѝ са включени и нейните териториални звена - шест общински служби по земеделие на територията на областта и 2 офиса към ОСЗ.

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА БЮДЖЕТА ЗА 2023 Г.

В процеса на своята дейност ОД „Земеделие” - Русе се ръководи от счетоводна политика, разработена в съответствие със счетоводната политика на Министерството на земеделието (МЗм). Основава се на Закона за публичните финанси, Сметкоплана на бюджетните организации от 2014 г., спазени са дадените указанията от Министерството на финансите – дирекция „Държавно съкровище“ в ДДС № 14/30.12.2013 г., ДДС 20/14.12.2004 г., ДДС № 08/2014 г., ДДС №№ 01 и 05 от 2015 г., ДДС № 7/2020 г. ДДС № 2/2022 г. Прилагат се и Национални счетоводни стандарти за бюджетните предприятия в съответствие с принципите и изискванията, определени в Закона за счетоводството. Целта е да се постигне сигурност на информацията, необходима за вземане на решения от потребителите на финансовите отчети, надеждност и достоверност на представените резултати и финансовото състояние на отчетната единица.

Счетоводната дейност на Дирекцията се осъществява при спазване изискванията на Закона за счетоводство, Закона за публичните финанси, стандартите и сметкоплана.

Прилага се отчетност на касова и на начислена основа. Касовата отчетност се извършва въз основа и в съответствие с Единната бюджетна класификация, а на начислена основа - въз основа и в съответствие с чл. 163 от Закона за публичните финанси, Сметкоплана на бюджетните организации, индивидуалния сметкоплан, Указания на Министерството на финансите и други нормативни актове.

Счетоводната отчетност се осъществява хронологично и систематично, при използване на първични счетоводни документи. Прилага се двустранно счетоводно записване. Текущото счетоводно отчитане дава възможност за извеждане на движението на паричните средства по дейности и параграфи от ЕБК. Справките от счетоводната система съответстват на представените отчети – месечни, тримесечни и годишни.

Формата, структурата и сроковете за изготвяне на междинните и годишни отчети се определят от МЗм на база указания от Министерството на финансите.

При придобиване на ДМА се спазват изискванията на разпоредбите в СС 16 и ДДС № 20/14.12.2004 г. За дълготрайни активи се отчитат и признават активи, когато стойността им в момента на придобиването е по-голяма от 1000 лв. без ДДС за всички ДМА с изключение на компютрите, чийто стойностен праг е 500 лв. без ДДС. Начисляване на амортизации на нефинансовите дълготрайни активи и отчитането на амортизационната сума се извършва ежемесечно. Отписването става по балансова стойност (отчетната стойност, намалена с акумулираната амортизация) при продажба, безвъзмездно прехвърляне, други форми на реализация, така и в резултат на други събития (липси, кражби, брак и др.).

При придобиването на стоково-материални запаси, същите се оценяват по доставна цена и включва всички разходи, пряко свързани с доставката. При употреба се използва метода на средно претеглената стойност, изчислена на месечна основа.

При отчитане на вземанията и задълженията се прилага принципът на „текущо начисляване“, т.е. вземането или задължението се отчита в момента на възникването, а не при неговото плащане.

ПРИХОДНА ЧАСТ

ОД „Земеделие“ – Русе е администрация, която събира само неданъчни приходи. Постъпленията са свързани с управлението на земеделски земи от ДПФ, включени в баланса на Дирекцията като: наем и/или аренда на земеделска земя; наем на пасища, мери и ливади; продажба на земеделски земи на собственици на овощни насаждения, създадени върху тях; лихви и/или неустойки при неизпълнение на арендно плащане в договорения срок; неправомерно ползване на земеделски земи от ДПФ и др.; такси по Тарифата за таксите, които се заплащат при промяна предназначението на земеделските земи; такси за административни и други услуги към Общинските служби и такси по тарифата за таксите, събирани от Контролно-техническата инспекция по закона за регистрация и контрол на земеделската и горска техника.

За периода 01.01.2023 г. - 31.12.2023 г. ОД „Земеделие“ – Русе отчита приходи в размер на 5 668 396 лева както следва:

➤ От държавни такси, съгласно Тарифата за таксите, събирани от органите по поземлената собственост; Тарифата за таксите, събирани по Закона за регистрация и контрол на земеделската и горска техника /ЗРКЗГТ/ и Тарифата за таксите, които се заплащат при промяна на предназначението на земеделските земи в размер на 167 829 лв., отразени в § 25-01 „Такси за административни и други услуги и дейности“;

Процентното отношение на приходите от държавни такси, събрани от ОД „Земеделие“ – Русе и общинските служби по земеделие в област Русе може да се представи по следния начин:

➤ От отдаване под наем и аренда на земеделски земи от държавен поземлен фонд в размер на 5 332 365 лв., отразени в § 24-06 „Приходи от наеми на земя“;

➤ От глоби, санкции и неустойки при неизпълнение на арендното плащане в договорения срок, неустойки при отказ от сключване на договор за наем или аренда и неправомерно ползване на земеделски земи от държавен поземлен фонд, на основание издадени заповеди на Директора на ОД „Земеделие“ – Русе, на основание чл. 34 от ЗСПЗЗ, отразени по параграф 28-02 – 167 229 лв.

- Други неданъчни приходи – 664 лева (юрисконсултско възнаграждение)
- Получени застрахователни обезщетения за ДМА – 309 лв.
- Внесен данък върху приходите от стопанска дейност на бюджетните предприятия, съгласно чл.248 от ЗКПО в размер на 119 958 лева.

ОД „Земеделие“ – Русе отчита преизпълнение на утвърдения план за приходите към 31.12.2023 г. с 1 697 287 лв. и увеличение спрямо миналата 2022 г. с 1 114 819 лева.

Вътрешни и външни фактори повлияли върху размера на събраните приходи по категории, са както следва:

Приходи от такси:

Анализът на отчетените приходи от такси е следния:

- ✓ Реализирани от общинските служби по земеделие през 2023 г. приходи от такси по Тарифата за таксите във всички общини в Русенска област – 7 139 лв.;
- ✓ Реализирани приходи по Тарифата за таксите, събирани по Закона за регистрация и контрол на земеделската и горска техника /ЗРКЗГТ/ - 78 701 лв.;
- ✓ На основание Заповед № РД 09-1015/11.12.2020 г. на Министъра на земеделието, храните и горите от 01.01.2021 г. приходите от държавна такса за промяна на предназначението на земеделска земя за неземеделски нужди по решения, постановени от комисиите по чл. 17, ал. 1, т. 1 от ЗОЗЗ към ОД „Земеделие“ постъпват по банковите транзитни сметки на ОД "Земеделие". В тази връзка ОД „Земеделие“ – Русе отчита получени приходи през 2023 г. в размер на 81 989 лв.

На основание на същата Заповед, по сметката на Дирекцията постъпват и приходи от лихви/неустойки при неизпълнение на арендно плащане в договорения срок; неправомерно ползване на земеделски земи от държавния поземлен фонд и неустойки при отказ от сключване на договор за наем или аренда. Към 31.12.2023 г. има постъпления от такива приходи в размер на 167 229 лв.

Приходи от наем

През 2023 г. са проведени 3 /три/ тръжни сесии за отдаване под наем и/или аренда на земеделски земи от държавния поземлен фонд за отглеждане на едногодишни полски култури и трайни насаждения, респективно за ползване на пасища и ливади. Проведена е и процедура по реда на чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ. Подписани са общо 106 договора, като постъпленията по тях са в размер на 933 714 лева.

Освен посочените по-горе приходи, принадлежащи на ОД „Земеделие“ – Русе, към 31.12.2023 г. година са реализирани приходи, постъпващи по банкова сметка на МЗХ, както следва:

- ✓ сключени договори за продажба на прилежащи площи към сгради и съоръжения от имущество по реда на чл. 27, ал. 6 от ЗСПЗЗ и свободни, негодни и годни за земеделско ползване площи по реда на чл. 27, ал. 8 и 9 от ЗСПЗЗ:
- ✓ чл. 27, ал. 6 – 4 броя договора за продажба на прилежащи площи към сгради на стойност 97 963 лева, платени в лева и 7 980 лева, платени с поименни компенсационни бонове /ПКБ/.

Заплатен е наем за ползване на земята от собствениците на сградата в размер на 32 863 лева.

- ✓ чл. 27, ал. 9 (параграф 12а от ПЗРЗСПЗЗ) – проведени са три тръжни процедури, сключени 9 договори, платени 252 758 лева.

✓ чл. 27, ал. 8 – проведена е една тръжна процедура, сключен 1 договор, платени 14 200 лева.

РАЗХОДНА ЧАСТ

За финансовата 2023 година разходите на ОД „Земеделие“ - Русе възлизат на 1 546 402 лева, от които 1 282 968 лева за персонал, 174 206 лева за издръжка и други текущи разходи, капиталови разходи – 67 900 лв. Направени са разходи и за държавни и съдебни такси, местни данъци и такси към общините в област Русе в размер 21 328 лева, в това число и дължимите от МЗХ местни данъци и такси в размер на 14 859 лева.

Най-голям относителен дял от общите разходи заемат разходите за персонал – 83% (възнаграждения, обезщетения, осигуровки).

Разходите за издръжка и други текущи разходи са около 11%. Те включват разходите за вода, горива, електроенергия, материали, текущ ремонт, външни услуги, командировки, застраховки и др. и една малка част – за направени пазарни оценки на имоти по чл. 27, ал. 6 от ЗСПЗЗ (прилежащи площи към сгради) и чл. 27, ал. 8 от ЗСПЗЗ (свободни парцели, негодни за земеделско ползване).

Платените държавни и съдебни такси и МДТ представляват 1% от общите разходи, а извършените капиталови разходи заемат останалите 5%.

Капиталови разходи:

За изпълнение на вменените служебни задължения /теренни проверки, БАНСИК, междуведомствени комисии и др./ на Областна дирекция „Земеделие“ – Русе и общинските служби по земеделие, е закупен високо проходим автомобил Дачия Дъстър. Закупени са 8 броя климатични системи за нуждите на служителите на Дирекцията и на ОСЗ Две могили.

Поради възникнала необходимост е подменена външната дограма в новите помещения, отдадени за ползване от Община Бяла за нуждите на териториалното звено от структурата - Общинска служба по земеделие гр. Бяла.

Подменена е и дограмата на имот – публична държавна собственост, представляващ самостоятелен обект в сграда, находящ в гр. Русе, обл. Русе, ул. „Църковна Независимост“ № 16, за който ни беше представен проект на Решение на Министерски съвет за безвъзмездно предоставяне правото на управление на имота.

Средствата ни бяха отпуснати във връзка с отправено от Областна дирекция „Земеделие“ – Русе към министъра на земеделието и храните предложение за извършване на разходи с капиталов характер, вследствие на проведен анализ и отчитайки необходимостта от придобиването на дълготрайни материални активи.

Областна дирекция „Земеделие“ – Русе е второстепенен разпоредител с бюджет към Министерството на земеделието и съгласно разпоредбите на чл. 86, ал. 2, т. 5 и ал. 3 от ЗПФ има определен лимит за поемане на ангажименти за разходи, които могат да бъдат поети през годината. Стриктно се съблюдава, анализира и не се допуска поемане на ангажименти за разходи, надвишаващи определения ни максимален размер.

Съгласно чл. 86, ал. 2, т. 6 от ЗПФ имаме определен максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през годината и ОД „Земеделие“ – Русе следи, анализира и не се допуска надвишаване на този размер.

Разходите на ОД „Земеделие“ Русе към 31.12.2023 година са извършени при спазване принципите на добро финансово управление, ефективно и икономично използване на предоставения бюджетен ресурс с ясно дефинирани приоритети.

ЧУЖДИ СРЕДСТВА, ПОСТЪПВАЩИ ПО СМЕТКА НА ОД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ - РУСЕ, ПРЕДСТАВЛЯВАЩИ СРЕДНО ГОДИШНО РЕНТНО ПЛАЩАНЕ

С изменение на чл. 37в, ал.7 от ЗСПЗЗ от 2015 г., по сметката за чужди средства на ОД „Земеделие“ – Русе постъпват суми от ползватели на земеделски земи, представляващи средно годишно рентно плащане за имоти, които попадат в масивите за ползване на основание издадени заповеди на директора на ОД „Земеделие“ – Русе по реда на чл. 37в, ал. 4 от ЗСПЗЗ т.нар. „бели петна“. Сумите са депозитни и се възстановяват от ОД „Земеделие“ – Русе на правоимащите лица (собственик, съсобственик, наследник на земеделски земи) в 10 годишен срок.

В тази връзка по сметката за чужди средства са постъпили суми от ползватели и възстановени на правоимащите лица по стопански години, както следва:

<i>Данните обхващат периода от 2015 г. до 31.12.2023 г.</i>			
Стопанска година	Дължими суми от ползватели	Платени суми от ползватели	Възстановени суми на собственици
	<i>лева</i>	<i>лева</i>	<i>лева</i>
2015/2016 г.	566 333	566 333	234 236
2016/2017 г.	534 544	534 544	227 771
2017/2018 г.	496 352	496 352	191 283
2018/2019 г.	511 656	511 656	188 035
2019/2020 г.	482 793	482 793	164 934
2020/2021 г.	436 377	436 377	105 641
2021/2022 г.	421 903	421 903	71 925
2022/2023 г.	398 152	397 129	45 729
2023/2024 г.	450 383	437 787	0
Общо:			

Входирани и проверени през 2023 г. са 485 броя заявления, като 477 от тях са изплатени на правоимащите лица за стопанските 15/16; 16/17; 17/18; 18/19; 19/20; 20/21; 21/22 г. и 22/23 г. За сравнение през 2022 г. са обработени и изплатени – 641 бр. заявления.

Отчитайки факта, че движението и оборотът от документи, както и финансовите средства са значителни по обем, се ползва софтуерен онлайн базиран програмен продукт, с който работят както служителите на дирекцията, така и на общинските служби по земеделие, с който се постига много добра отчетност и контрол.

III. АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВНА ДЕЙНОСТ НА ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ – ГР. РУСЕ

През 2023 г. е осъществявано процесуално представителство на Министъра на земеделието и храните и на директора на Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Русе по общо 4 бр. съдебни дела, образувани пред Районен съд – Русе, респективно пред Административен съд – София град /предвид местната подсъдност по седалище на жалбоподателя/. Преобладаващият брой съдебни производства са по отношение на възникнали облигационни правоотношения, породени от сключени договори за аренда, с арендодател Министъра на земеделието и храните и арендатори, досежно дължимост на плащания с обезщетителен характер.

През отчетния период е образуван установителен иск за собственост от името на Министъра на земеделието и храните, представляващ Българската държава за установяване правата на собственик върху имоти държавна частна собственост – прилежащи площи в стопански двор, накърнени чрез съставяне на констативен нотариален акт по обстоятелствена проверка, след отпадане на мораториума за придобиване по давност на държавни имоти с Решение № 3 от 24.02.2022 г. на Конституционния съд на Република България (обн., ДВ, бр. 18 от 04.03.2022 г.) по конституционно дело № 16 от 2021 г., с което са обявени за противоконституционни разпоредбите на § 1, ал. 1 от Закона за допълнение на Закона за собствеността (ЗДЗС) (обн., ДВ, бр. 46 от 2006 г., посл. доп., ДВ, бр. 18 от 2020 г.) и на § 2 от Заключителните разпоредби на Закона за изменение на Закона за собствеността (обн., ДВ, бр. 7 от 2018 г.). Производството е допълнително усложнено от извършените разпоредителни действия от приобретателите.

През календарната 2023 г. са образувани заповедни производства по реда на чл. 417 от ГПК, за просрочени задължения към Държавния поземлен фонд /ДПФ/. Изготвяни са проекти на споразумения за прекратяване по взаимно съгласие, както и едностранно прекратяване при неизпълнение на договорените задължения, при възникнали комплицирани случаи.

При осъществяване дейността на дирекция „АПФСДЧР“ е осъществено подпомагане и координиране на дейностите при извършване на контролни проверки по запазване на постоянно затревените площи в слой "Постоянно затревени площи" на територията на област Русе, като едно от приоритетните направления в провежданата от Министерство на земеделието и храните аграрна политика.

Изготвяни са през отчетния период проекти на индивидуални административни актове и е взето участие в комисии в процедури по сключване на споразумения за създаване на масиви за ползване на земеделски земи по реда на чл. 37в ЗСПЗЗ на територията на областта, както и е изготвена организационна кореспонденция.

Регулярно се изразяват становища по постъпили заявления за изплащане на суми по чл. 37в, ал. 7 ЗСПЗЗ на правоимащите лица. Служители от дирекция „АПФСДЧР“ вземат активно участие в комисии по провеждане на тръжни сесии за отдаване под наем/аренда на земеделски земи от ДПФ и за отдаване под наем на пасища, мери и ливади от ДПФ. Ангажират се и в процедури за закупуване на земеделски земи от ДПФ, заети с овощни насаждения.

Системно през годината се извършват проверки и е отговорено на молби, сигнали и жалби, постъпили от организации, физически и юридически лица във връзка с дейността на ОД „Земеделие“ и Общинските служби по земеделие, като са изготвени в това число писма до различни администрации и граждани, пряко касаещи работата на ОД „Земеделие“ – гр. Русе и МЗм.

Организира се навременното подаване на декларациите на служителите от ОД „Земеделие“ – гр. Русе по Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество /ЗПКОНПИ/, понастоящем Закон за противодействие на

корупцията /ЗПК/. Оторизираната комисия, натоварена с извършване на проверката им, е констатирала, че са подадени декларации по чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗПКОНПИ от всички служители в ОД „Земеделие“ – Русе, които са нормативно задължени, както и декларации по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ от всички служители в ОД „Земеделие“ – Русе, които са нормативно задължени. Не са установени служители, които не са подали декларации по чл. 35, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗПКОНПИ, които са нормативно задължени. Регистрите са водени, съобразно изискванията на раздел III от утвърдените вътрешни правила за превенция и противодействие на корупцията в ОД „Земеделие“ – Русе. При проверка на декларациите не са открити нередовности. Резултатите от доклада са отразени в Отчета за изпълнението на мерките, заложи в Антикорупционния план на МЗХ за 2023 г. до Инспектората към МЗХ.

По реда на Закона за достъп до обществена информация за периода са били образувани 4 /четири/ преписки, за предоставяне достъп до обществена информация от Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Русе, която е приключила при спазване на законовите изисквания.

При необходимост и на място в общинските служби по земеделие и в ОД „Земеделие“ – гр. Русе, заедно със служителите и заинтересовани лица, се обсъждат спорни проблеми и въпроси относно приложението на нормативните актове и възникнали административно – правни проблеми.

През периода ежедневно се извършват устни консултации, справки и се изразяват становища към граждани, администрации и териториалните звена.

ДЕЙНОСТИ НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „АГРАРНО РАЗВИТИЕ“

I. РЕГИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ ПО НАРЕДБА № 3/ 1999 Г. ЗА СЪЗДАВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА РЕГИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНИ.

Областните дирекции "Земеделие" водят регистъра на земеделските стопани на територията на областта съгласно изискванията на Наредба №3 от 29.01.1999 г., с която се определят условията и редът за регистриране на земеделските стопани съгласно чл. 7, ал. 1 от Закона за подпомагане на земеделските стопани. Обработването, заверката и входирването на Анкетните формуляри се извършва в съответната ОСЗ по местонахождение на имотите.

През 2022/2023 година общият брой на земеделски стопани регистрирани в регистъра по Наредба № 3/1999 г. е 2045 бр., пререгистрираните – 1942 бр., новорегистрираните – 103 бр. и отписани 45 бр. За сравнение с 2021/2022 г., общия брой на земеделските стопани регистрирани в регистъра са 2120 бр., което е със 75 бр. по-малко.

Брой регистрирани земеделски стопани по общини със седалище и адрес на управление на юридическо лице и постоянен адрес на физическо лице или едноличен търговец в област Русе, въведени в Регистър на земеделските стопани, поддържан в ОД „Земеделие“ - Русе

Стопанска година	Борово	Бяла	Ветово	Две могили	Иваново	Русе	Сливо поле	Ценово
2022/2023	55	185	166	144	133	907	319	136
2021/2022	58	184	177	143	145	927	341	145
2020/2021	61	195	184	139	146	964	351	158
2019/2020	65	209	193	154	142	996	357	156

Стопанска година	Регистрирани	Пререгистрирани	Новорегистрирани
2022/2023	2045	1942	103
2021/2022	2120	2018	102
2020/2021	2198	2107	91
2019/2020	2272	2178	94

II. СЪЗДАВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА РЕГИСТРИ ПО ЗАКОНА ЗА МАСЛОДАЙНАТА РОЗА

Към момента е регистриран 1 (един) розопроизводител в областта с обща площ на розовите насаждения 9.064 ха, находящи се в землището на с. Михилци, община Хисаря, област Пловдив.

III. ЕЛЕКТРОНЕН РЕГИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНИ, ОТГЛЕЖДАЩИ ТЮТЮН - 2023 г.

Справка за тютюнопроизводители по общини - за 2023 г.

Община	Брой тютюнопроизводители	Площ имоти /дка/	Площ по договор /дка/	Количество тютюн по договор /кг/	Количество изкупен тютюн /кг/
Ветово	4	57	55	10300	10494
общо	4	57	55	10300	10494

През 2023 г. заявления за регистрация за въвеждане в Електронния регистър на тютюнопроизводителите са подали **4 (четири) броя** земеделски стопани- само в община Ветово.

За сравнение през 2022 г. заявления за регистрация за въвеждане в База данни за тютюнопроизводителите са подали **4 (четири) бр.** земеделски стопани, отглеждащи тютюн - без промяна в броя.

IV. РЕГИСТЪР НА ТЮТЮНОПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ И РЕГИСТЪР НА ЛИЦАТА, КОИТО ПРИТЕЖАВАТ РАЗРЕШЕНИЕ ЗА ИЗКУПУВАНЕ НА СУРОВ ТЮТЮН

Съгласно Наредба № 22 от 21 декември 2016 г. на Министерството на земеделието и храните и извънредна проверка по чл.16а, ал.1 т.2 от Закона за тютюна, тютюневи и свързани с тях изделия не са издадени разрешения за изкупуване на суров тютюн през настоящата 2023г.

V. РАСТЕНИЯ ОТ РОДА НА КОНОПА (КАНАБИС)

Съгласно заповед на Министъра на земеделието и на основание чл. 29, ал. 1 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите, не са извършени проверки на насаждения с издадени разрешителни за отглеждане на растения от рода на конопа (канабис). През стопанската 2022/2023 година няма засети площи с коноп на територията на област Русе.

VI. СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023 – 2027 Г.

През отчетната 2023 г. стартира прилагането на Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. (одобрен с

Решение на Комисията С(2022)8749 от 07.12.2022 г.), както и обновената нормативна уредба Закон за подпомагане на земеделските производители (последно изм. и доп. ДВ. бр.102 от 23 Декември 2022г.), Наредба № 3 от 10 март 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции (Обн. ДВ. бр.23 от 14 Март 2023г.) и Наредба № 4 от 30 март 2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни (Обн. ДВ. бр.30 от 4 Април 2023г.).

През месец март 2023 стартира кампанията по приемане, обработване и предоставяне в Областна дирекция на държавен фонд „Земеделие” – гр. Русе на заявления по различните интервенции и схеми за подпомагане. За кампания 2023 г., общинските служби по земеделие към ОД „Земеделие“ – гр. Русе организираха и проведоха процеса по регистрация на бенефициенти и предаване на заявления за подпомагане в ОД на ДФЗ-РА – гр. Русе. Следва да се отчете високото ниво на информираност на земеделските стопани, по отношение на интервенциите за кандидатстване.

Заявления за подпомагане по интервенции и схеми през Кампания 2023

ОСЗ	общо подадени заявления за 2023 г.	общо подадени заявления за 2022 г.	общо подадени заявления за 2021 г.
ОСЗ-Борово	47	52	53
ОСЗ-Бяла	163	162	174
ОСЗ-Ветово	169	259	259
ОСЗ-Борово, офис Две могили	126	128	127
ОСЗ-Иваново	131	134	135
ОСЗ-Русе	621	648	652
ОСЗ-Сливо поле	258	293	299
ОСЗ-Бяла, офис Ценово	132	137	148
ОБЩО	1 647	1 813	1 847

VII. СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ПРОВЕРКИ НА ТЕРЕН

На основание Заповед № РД-09-1124/27.10.2023 г. на Министъра на земеделието и храните в периода 08.11.2023 г. – 24.11.2023 г. стартира извършването на специализирани теренни проверки на терен на 224 физически блока на територията на област Русе, с цел актуализиране границите и начина на трайно ползване на физически блокове /ФБ/ и границите на специализиран слой „Постоянно затревени площи за косене“.

Списъците с физически блокове, определени за проверка и индикативните графици за проверка, бяха публикувани на интернет страницата на ОД „Земеделие” - Русе, както и на информационните табла в дирекцията и всички общински служби по земеделие в областта.

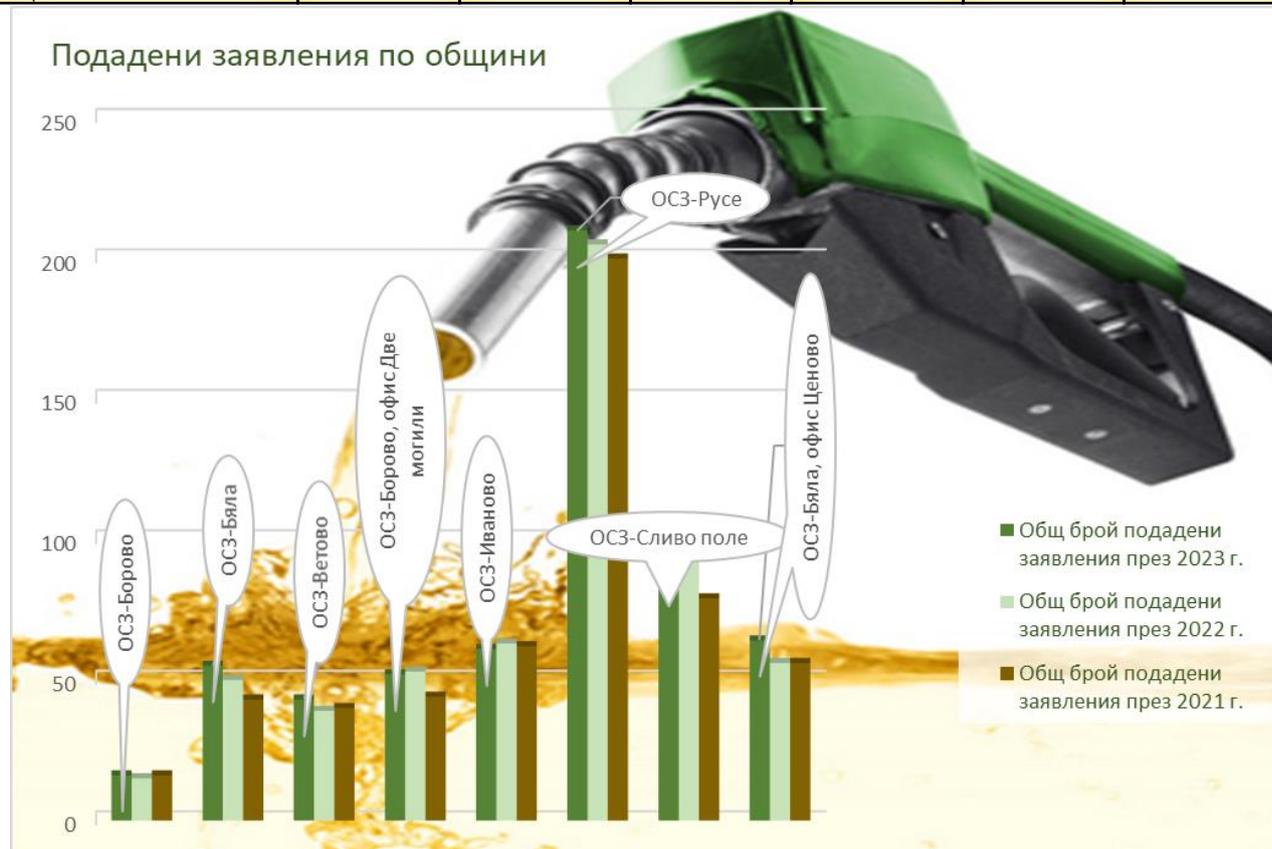
Общинските служби по земеделие коректно изпълниха задълженията си, изготвиха в срок протоколи с констатациите от извършените проверки на място и заедно с направените измервания и снимки ги обработиха чрез софтуера за създаване на протоколи Cadis 8. Това способства за своевременно отразяване на необходимите корекции в системата за идентификация на земеделските парцели /СИЗП/ към Министерството на земеделието и храните.

VIII. СХЕМА ЗА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ „ПОМОЩ ПОД ФОРМАТА НА ОТСТЪПКА ОТ СТОЙНОСТТА НА АКЦИЗА ВЪРХУ ГАЗЪОЛА, ИЗПОЛЗВАН В ПЪРВИЧНОТО СЕЛСКОСТОПАНСКО ПРОИЗВОДСТВО”- 2023 г.

През отчетната 2023 г. с цел подпомагане на земеделските стопани и създаване на облекчени условия за използването от тях гориво за механизирани дейности в първичното селскостопанско производство, чрез прилагане на намалена акцизна ставка на газъола, на основание на чл.47в, ал.3 от Закона за подпомагане на земеделските производители и Заповед № РД 09-683/11.07.2023 г. на министъра на земеделието и храните през 2023 г. се приложи схема за държавна помощ: „Помощ под формата на отстъпка от стойността на акциза върху газъола, използван при първично селскостопанско производство” в периода 28.08.2023 г. до 20.09.2023 г.

Във връзка с тази кампания в териториалните звена на ОД „Земеделие“ – гр. Русе бяха приети общо **590 бр.** заявления за акциз за **7579015.05** л. гориво. В сравнение с миналата 2022 г. се наблюдава увеличение на приетите заявления с **24 бр.**

ОСЗ	Общ брой подадени заявления през 2023 г.	Литри газъол за 2023 г.	Общ брой подадени заявления през 2022 г.	Литри газъол за 2022 г.	Общ брой подадени заявления през 2021 г.	Литри газъол за 2021 г.
ОСЗ-Борово	16	712 765.255	15	747 045.538	16	754 537.056
ОСЗ-Бяла	55	1 867 183.765	50	1 939 354.806	43	1 853 227.398
ОСЗ-Ветово	43	827 141.200	39	795 978.900	40	816 889.962
ОСЗ-Борово, офис Две могили	52	1 167 931.824	53	1 189 969.006	44	1 196 443.778
ОСЗ-Иваново	61	1 410 835.266	63	1 490 264.409	62	1 572 904.147
ОСЗ-Русе	89	1 136 904.612	93	1 169 869.075	79	999 274.753
ОСЗ-Сливо поле	210	4 412 980.110	205	4 414 079.708	200	4 157 153.486
ОСЗ-Бяла, офис Ценово	64	618 295.062	56	605 178.411	56	609 088.110
ОБЩО	590	12 154 037.094	574	12 351 739.853	540	11 959 518.690

IX. СХЕМА ЗА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ „ПОМОЩ В ПОДКРЕПА НА ЛИКВИДНОСТТА НА ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕГАТИВНОТО ИКОНОМИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА РУСКАТА АГРЕСИЯ СРЕЩУ УКРАИНА“

През 2023 г. се осъществи прием в общинските служби по земеделие, териториални звена към ОД „Земеделие“– гр. Русе на заявления за подпомагане по схемата за държавна помощ „Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделски стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна“.

Финансовата помощ е под формата на еднократно платима сума като спешна безвъзмездна финансова помощ, а мярката е насочена към земеделските стопани, като подкрепата по нея има за цел да допринесе за продоволствената сигурност, за преодоляване на пазарните дисбаланси и непрекъснатост на стопанската им дейност.

Заявленията за подпомагане се приемаха от 8 март до 17 март 2023 г. в общинските служби по земеделие по постоянен адрес на кандидата – физическо лице или адрес на управление на кандидата – юридическо лице или едноличен търговец.

В периода 08.03-17.03.2023 г. се приеха заявления по подмярка 22.1”Извънредно временно подпомагане за земеделски стопани, които са особено засегнати от последиците от руското нашествие в Украйна”. Помощта се предостави на земеделски стопани отглеждащи ягоди или малини – оранжерийно производство/или пчелни семейства

В периода 03.04-13.04.2023 г., земеделските стопани кандидатстваха по схемата „Помощ в подкрепа ликвидността на земеделските стопани за преодоляване на негативното въздействие на руската агресия срещу Украйна”. Помощта се предостави на – животновъди, отглеждащи едри и дребни преживни животни, коне и пчелни семейства и производители на плодове и зеленчуци, маслодайна роза,ориз, винени лозя, черупкови плодове/орехи, бадеми и лешници/, салати и марули, бамя, тиквички, тютюн и култивирани гъби, за компенсиране на част от повишените разходи за производство, бяха приети общо 1195 бр. заявления.

В периода 15.05-19.05.2023 г. се извърши допълнителен прием на подпомагане по схема за държавна помощ „Помощ в подкрепа на ликвидността на земеделските стопани за преодоляване на негативното икономическо въздействие на руската агресия срещу Украйна”.

БРОЙ ПОДАДЕНИ ЗАЯВЛЕНИЯ ПО ПОМОЩТА ЗА УКРАИНА

ОСЗ	Общо подадени заявления за 2023 г.	Общо подадени заявления за 2022 г.
ОСЗ-БОРОВО	39	57
ОСЗ-БЯЛА	116	195
ОСЗ-ВЕТОВО	114	154
ОСЗ-БОРОВО, ОФИС ДВЕ МОГИЛИ	87	160
ОСЗ ИВАНОВО	144	230
ОСЗ-РУСЕ	493	701
ОСЗ-СЛИВО ПОЛЕ	159	350
ОСЗ БЯЛА, ОФИС ЦЕНОВО	43	101
ОБЩО:	1195	1948

**ПОМОЩ DE MINIMIS, СЪГЛАСНО РЕГЛАМЕНТ (ЕС)№1408/2013,
ИЗМЕНЕН С РЕГЛАМЕНТ (ЕС)№209/316**

Земеделските стопани, които развиват своята дейност в секторите „Животновъдство“, Пчеларство“ и „Растениевъдство“, имаха възможност да кандидатстват за подпомагане по помощта de minimis в периода 20 ноември до 1 декември 2023 г. Помощта се отпуска съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) 2019/316, на регистрираните земеделски стопани по Наредба № 3 от 1999 г., а при кандидатстване за тютюн се изисква регистрация като тютюнопроизводители съгласно Наредба № 22 от 21 декември 2016 г. за 2023 г. Помощта се предоставя за покриване на част от разходите за изхранване на животните през зимния сезон и за осигуряване подготовката за реколта 2024 г. Помощта de minimis, която се предоставя на един земеделски стопанин или предприятие, не може да надхвърля левовата равностойност на 25 000 евро (48 895,75 лв.) за период от 3 последователни бюджетни години.

Във връзка с тази кампания в териториалните звена на ОД „Земеделие“ – гр. Русе бяха приети общо **947 бр.** заявления.

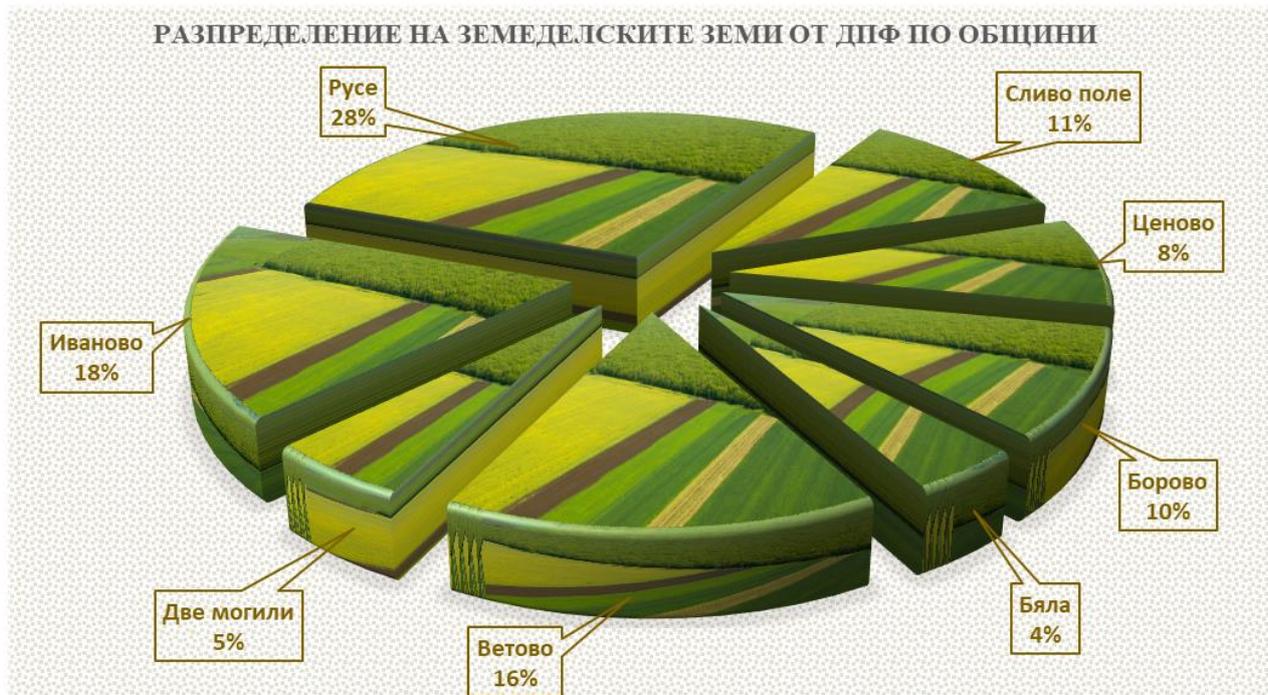
БРОЙ ПОДАДЕНИ ЗАЯВЛЕНИЯ ПО ПОМОЩТА DE MINIMIS

ОСЗ	Общо подадени заявления за 2023 г.
ОСЗ-БОРОВО	13
ОСЗ-БЯЛА	77
ОСЗ-ВЕТОВО	62
ОСЗ-БОРОВО, ОФИС ДВЕ МОГИЛИ	61
ОСЗ ИВАНОВО	117
ОСЗ-РУСЕ	436
ОСЗ-СЛИВО ПОЛЕ	145
ОСЗ БЯЛА, ОФИС ЦЕНОВО	36
ОБЩО:	947

Х. ПОЗЕМЛЕНИ ОТНОШЕНИЯ

1. СЪСТОЯНИЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЗЕМИ ОТ ДПФ

Държавният поземлен фонд в област Русе, включва земите за земеделско ползване и е с размер от 72 442.574 дка, разпределен в територията на осем общини:

Държавният поземлен фонд, включва земите за земеделско ползване и е с размер от 72 364.748 дка, разпределен в територията на осем общини:

☛ ДПФ имоти в землищата на община Борово – 610 бр.:

- ❖ Обща площ на земеделските земи от ДПФ в община Борово – 7075.463 дка.
- ❖ Действащи договори към момента – За стопанската 2023 / 2024 година в сила са 38 броя действащи договори с площ 3886.997 дка, от които:
 - ✓ 2 броя под аренда за създаване и отглеждане на трайни насаждения за 332.415 дка;
 - ✓ 21 броя договори за аренда за дългосрочно отглеждане на едногодишни полски култури за 2805.427 дка ;
 - ✓ 13 броя договори под наем за отглеждане на едногодишни полски култури по реда на чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ с обща площ от 749.155 дка;
- ❖ Неправомерно ползвани имоти от ДПФ – 9 бр. с обща площ 202.324 дка;
- ❖ Свободни земи от ДПФ в община Борово – 2986.142 дка.

☛ ДПФ имоти в землищата на община Бяла - 262 броя:

- ❖ Обща площ на земеделските земи от ДПФ в община Бяла 2948.093 дка.
- ❖ Действащи договори към момента - за стопанската 2023/2024 г. в сила са 22 броя действащи договори с площ 2256.727 дка, от които:
 - ✓ 15 броя под аренда за дългосрочно отглеждане на едногодишни полски култури с обща площ 1853.835 дка;

- ✓ 1 брой под аренда за създаване и отглеждане на трайни насаждения с обща площ 345.538 дка;
- ✓ 5 броя договори по чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ за отглеждане на едногодишни полски култури, с обща площ от 57.932 дка;
- ❖ **Предоставени по реда на чл. 24, ал. 2 и чл. 24б от ЗСПЗЗ имоти от ДПФ - 1 брой, с обща площ 100.005 дка;**
- ❖ **Неправомерно ползвани имоти от ДПФ – 2бр. с обща площ 3.940 дка.**
- ❖ **Свободни земи от ДПФ в община Бяла – 59 бр. за 587.421 дка;**

↪ **ДПФ имоти в землищата на община Ветово-659 бр.**

- ❖ **Обща площ на земеделските земи от ДПФ в община Ветово – 11 240.020 дка.**
- ❖ **Действащи договори към момента – За стопанската 2023/2024 г. в сила са 35 броя действащи договори с обща площ 8333.389 дка, от които:**
 - ✓ 24 броя под аренда за дългосрочно отглеждане на едногодишни полски култури с обща площ 7102.963 дка;
 - ✓ 1 брой под наем за отглеждане на едногодишни полски култури, за срок от една година с обща площ 267.242 дка;
 - ✓ 6 броя под аренда за създаване и отглеждане на трайни насаждения с обща площ 108.155 дка;
 - ✓ 3 броя договори по чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ за отглеждане на едногодишни полски култури, с обща площ от 21.111 дка
 - ✓ 1 брой едногодишни договори по чл. 37и, ал. 13 от ЗСПЗЗ за пасища, мери с обща площ от 833.918 дка.
- ❖ **Предоставени по реда на чл. 24, ал. 2 и чл. 24б от ЗСПЗЗ имоти от ДПФ - 1 брой, с обща площ 205.578 дка;**
- ❖ **Неправомерно ползвани имоти от ДПФ – 1 бр. с площ 1.823 дка.**
- ❖ **Свободни земи от ДПФ в община Ветово – 115 бр. с площ 2904.808 дка.**

↪ **ДПФ имоти в землищата на община Две могили – 193 броя.**

- ❖ **Обща площ на земеделските земи от ДПФ в община Две могили– 3827.891 дка.**
- ❖ **Действащи договори към момента – За стопанската 2023/2024 г. в сила са 18 броя действащи договори с площ 3090.635 дка, от които:**
 - ✓ 4 броя за аренда за създаване и отглеждане на трайни насаждения с обща площ 416.612 дка;
 - ✓ 9 броя за аренда за дългосрочно отглеждане на едногодишни полски култури за 2633.384 дка;
 - ✓ 5 броя договори по чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ за отглеждане на едногодишни полски култури, за 40.639 дка;
- ❖ **Свободни земи от ДПФ в община Две могили – 45 бр. с площ 737.256 дка.**

↪ **ДПФ имоти в землищата на община Иваново – 1060 броя:**

- ❖ **Обща площ на земеделските земи от ДПФ в община 12892.383 дка.**
- ❖ **Действащи договори към момента – За стопанската 2023/2024 г. в сила са 55 броя действащи договори с площ 6099.357 дка, от които:**
 - ✓ 27 броя под аренда за дългосрочно отглеждане на едногодишни полски култури с обща площ 5744.554 дка;

- ✓ 12 броя под аренда за създаване и отглеждане на трайни насаждения с обща площ 225.981 дка;
- ✓ 14 броя договори по чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ за отглеждане на едногодишни полски култури, с обща площ от 128.822 дка
- ❖ **Предоставени по реда на чл. 24, ал. 2 и чл. 24б от ЗСПЗЗ имоти от ДПФ са 62 броя, с обща площ 1137.620 дка;**
- ❖ **Свободни земи от ДПФ в община Иваново – 378 бр. с обща площ 5655.406 дка.**

☞ **ДПФ имоти в землищата на община Русе – 650 бр.**

- ❖ **Обща площ на земеделските земи от ДПФ в община Русе – 20576.466 дка.**
- ❖ **Действащи договори към момента – За стопанската 2023/2024 г. в сила са 61 броя действащи договори с площ 12509.365 дка , от които:**
 - ✓ 46 броя под аренда за дългосрочно отглеждане на едногодишни полски култури с обща площ – 11506.126 дка;
 - ✓ 2 броя под наем за отглеждане на едногодишни полски култури, за срок от една година с обща площ 233.171 дка;
 - ✓ 5 броя под аренда за създаване и отглеждане на трайни насаждения с обща площ 336.131 дка;
 - ✓ 6 броя договори по чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ за отглеждане на едногодишни полски култури, с обща площ -130.744 дка;
 - ✓ 2 броя едногодишни договори по чл. 37и, ал. 13 от ЗСПЗЗ за пасища, мери и ливади с обща площ от 303.193 дка;
- ❖ **Предоставените по реда на чл. 24, ал. 2 и чл. 24б от ЗСПЗЗ имоти от ДПФ са 47 броя, с обща площ 7203.375 дка;**
- ❖ **Свободни земи от ДПФ в община Русе – 49 броя -863.726 дка.**

☞ **ДПФ имоти в землищата на община Сливо поле – 286 броя.**

- ❖ **Обща площ на земеделските земи от ДПФ в община Сливо поле – 7888.838 дка.**
- ❖ **Действащи договори към момента – За стопанската 2023/2024 г. в сила са 38 броя действащи договори с площ 5504.337 дка, от които:**
 - ✓ 30 броя под аренда за дългосрочно отглеждане на едногодишни полски култури с обща площ 4626.493 дка;
 - ✓ 8 броя под аренда за създаване и отглеждане на трайни насаждения с обща площ 877.844 дка;
- ❖ **Предоставените по реда на чл. 24, ал. 2 и чл. 24б от ЗСПЗЗ имоти от ДПФ са 3 броя, с обща площ 296.759 дка;**
- ❖ **Неправомерно ползвани имоти ДПФ – 3 бр. с обща площ 4.197 дка;**
- ❖ **Свободни земи от ДПФ в община Сливо поле – 2085.305 дка.**

☞ **ДПФ имоти в землищата на община Ценово – 206 бр.**

- ❖ **Обща площ на земеделските земи от ДПФ в община Ценово – 5915.594 дка.**
 - ✓ 14 броя дългосрочни под аренда за отглеждане на едногодишни полски култури с площ 2056.903 дка;
 - ✓ 12 броя под аренда за създаване и отглеждане на трайни насаждения с обща площ 248.146 дка;
 - ✓ 1 брой договор по чл.37в, ал10 от ЗСПЗЗ за отглеждане на едногодишни полски култури, с обща площ от 23.800 дка;
- ❖ **Свободни земи от ДПФ в община Ценово – 3586.745 дка.**

Действащи договори, сключени, по реда на чл. 47м, ал. 1 от ППЗСПЗЗ, договори по чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ и по чл. 37и, ал. 13 и ал. 14 от ЗСПЗЗ

За стопанската 2023/2024 г. са проведени 3 тръжни сесии:

➤ Първа тръжна сесия за отглеждане на едногодишни полски култури и трайни насаждения, обявена със Заповед № РД-04-178/27.06.2023 г. на директора на ОД „Земеделие“ – Русе;

➤ Първа тръжна сесия по реда на чл. 37и, ал. 13 от ЗСПЗЗ за отдаване под наем на пасища и ливади, обявена със Заповед РД-04-130/15.06.2023 г. на директора на ОД „Земеделие“ - Русе.

➤ Тръжна сесия по реда на чл. 37и, ал. 14 от ЗСПЗЗ за отдаване под наем на пасища и ливади, обявена със Заповед РД-04-248/21.08.2023 г. на директора на ОД „Земеделие“ - Русе.

След проведените тръжни процедури са сключени: 56 броя договора за площ от 11374.476 дка за дългосрочно отглеждане на едногодишни полски култури; 8 броя договора за площ от 268.121 дка за едногодишно отглеждане на едногодишни полски култури; 1 брой договор за отглеждане на трайни насаждения за площ от 9.853 дка; 3 броя договора за площ от 1137.111 дка по реда на чл. 37и, ал. 13 от ЗСПЗЗ за ползване на пасища и ливади, предоставени за една стопанска година на животновъди с регистрирани ЖО и 0 броя договора по реда на чл. 37и, ал. 14 от ЗСПЗЗ

По реда на чл. 37в, ал. 10 от ЗСПЗЗ са подписани 48 договора за площ от 1152.203 дка.

Свободни земи от ДПФ, обща площ и по НТП

Свободните земи от ДПФ са с обща площ от 19201.231 дка.

По начин на трайно ползване: Ниви – 5599.893 дка, трайни насаждения – 1161.180 дка, ливади – 2428.271 дка, пасища – 10011.887 дка.

Земи от ДПФ, предоставени с договори за наем/аренда.

Обща площ на земите от държавния поземлен фонд, предоставени с договори за наем/аренда е 44009.656 дка.

По начин на трайно ползване: Ниви – 39981.723 дка, трайни насаждения – 2890.822 дка, ливади – 31.784 дка, пасища – 1105.327 дка.

Земи предоставени със заповеди по реда на чл. 24, ал. 2 и чл. 24б от ЗСПЗЗ

Общата площ на земите, предоставени по този ред е 8941.577 дка, разпределена по общини, както следва: Бяла – 100.005 дка, Ветово – 205.578, Иваново – 1137.620 дка, Русе – 7203.375 дка, Сливо поле – 294.999 дка.

Заплащане на арендни/наемни вноски по сключените договори и предприети действия

Ползвателите на земи от държавния поземлен фонд със сключени договори за наем и аренда, които са просрочили своите задължения са уведомени писмено за дължимия наем и срока на плащане.

Установени са ползватели по осем договора, които не са направили плащане на дължимия наем в размер на 169273.11 лева. Изпратени са покани за доброволно изпълнение на задълженията.

Извършени проверки на състоянието и ползването на земите от ДПФ по реда на чл. 47, ал. 8 от ППЗСПЗЗ през календарната 2023 г.

Съгласно чл. 47, ал. 8 от Правилника за прилагане на Закона за собствеността и ползването на земеделски земи (ППЗСПЗЗ), към месец май и месец ноември, общинските служби по земеделие са извършили проверки за състоянието и ползването на земеделските земи от Държавния поземлен фонд, като предоставената информация се контролира, обобщава и анализира. Имотите се ползват по предназначение, съгласно предмета на сключените договори. Проверките са извършени както по документи така и на терен. За целта, определените за съответната община комисии са ползвали всички налични данни и материали – ортофото карта, КК, СИЗП, GPS за теренните проверки, включително и данни от изготвено пространствено сечение между имотите от КККР и парцелите, заявени за подпомагане по схеми и мерки за директни плащания на площ.

Констатирано е неправомерно ползване на имоти, като са образувани административни производства по реда на чл. 34 от ЗСПЗЗ.

При извършената към 31.05.2023 г. проверка са установени 43 ползватели, които обработват без правно основание части от 70 броя имоти ДПФ, с обща площ 252.448 дка. Изпратени са уведомителни писма по реда на АПК, издадени са заповеди за установеното неправомерно ползване, извършено е плащане в размер на 34026.12 лв.

При извършената към 30.11.2023 г. проверка са установени 8 ползватели, които обработват без правно основание части от 15 броя имоти ДПФ, с обща площ 212.284 дка. Изпратени са уведомителни писма по реда на АПК, издадени са заповеди за установеното неправомерно ползване, извършено е плащане в размер на 24024.78 лв.

На шестмесечие е предоставяна информация на Министерството на земеделието за състоянието на земеделските земи от държавния поземлен фонд – частна държавна собственост. Областната дирекция поддържа и актуализира регистър на земеделските земи от Държавния поземлен фонд за територията на област Русе.

Разпореждане със земеделските земи от държавния поземлен фонд, заети с овощни насаждения.

През 2023 г. са подадени 6 броя заявления по образец за придобиване право на собственост върху земите, заети с овощни насаждения, до министъра на земеделието, храните и горите чрез областната дирекция "Земеделие" по местонахождението на държавния имот.

Комплектуваните с необходимите документи преписки за закупуване на земите от държавния поземлен фонд, придружени със становище относно наличието на условията по чл. 24д, ал. 1 ЗСПЗЗ, са изпратени своевременно от Областна дирекция "Земеделие" – Русе в Министерството на земеделието и храните.

2. СПОРАЗУМЕНИЯ ПО ЧЛ. 37В, АЛ. 1 ОТ ЗСПЗЗ

На територията на Областна дирекция "Земеделие" - гр. Русе и през отчетната година се задържа установената трайна тенденция към комасирано ползване на земеделската обработваема земя чрез създаване на масиви за ползване по реда на чл. 37в от ЗСПЗЗ.

**СПРАВКА ЗА СКЛЮЧЕНИ ДОБРОВОЛНИ СПОРАЗУМЕНИЯ/РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ
ЗА СТОПАНСКАТА 2021-2022 ГОДИНА ПО РЕДА НА ЧЛ.37В ОТ ЗСПЗЗ
ОБЛАСТ РУСЕ**

ОБЩИНА	Землища в община	Доброволни споразумения		Разпределения		Имоти по чл. 37в, ал. 3, т. 2 от ЗСПЗЗ		Реални граници
		издадени заповеди	площ	издадени заповеди	площ	площ	дължими суми по заповед	площ
	брой	брой	дка	брой	дка	дка	лева	дка
Борово	7	7	122 438.213	0	0	1 027.628	39 348.510	2 409.317
Бяла	11	11	174 721.220	0	0	1 035.368	46 258.700	9 114.925
Ветово	6	6	161 281.862	0	0	785.698	42 188.180	22 251.304
Две могили	12	12	168 983.146	0	0	1 568.916	64 355.020	7 738.453
Иваново	13	13	267 419.000	0	0	1 935.831	82 473.160	7 364.479
Русе	14	14	295 731.255	0	0	2 349.451	130 118.700	15 897.786
Сливо поле	11	11	163 139.400	0	0	252.998	14 113.080	21 945.398
Ценово	9	9	140 656.265	0	0	87.656	2 750.140	26 445.180
ОБЩО	83	83	1 494 370.361	0	0	9 043.546	421 605.490	113 166.842

**СПРАВКА ЗА СКЛЮЧЕНИ ДОБРОВОЛНИ СПОРАЗУМЕНИЯ/РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ
ЗА СТОПАНСКАТА 2022-2023 ГОДИНА ПО РЕДА НА ЧЛ.37В ОТ ЗСПЗЗ
ОБЛАСТ РУСЕ**

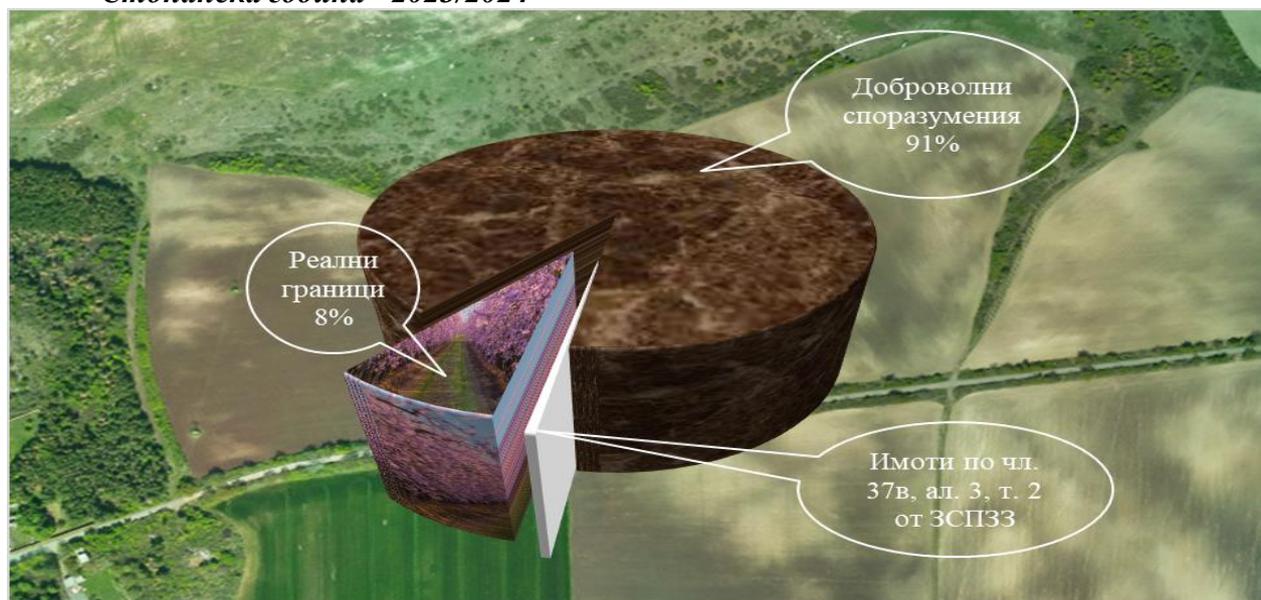
ОБЩИНА	Землища в община	Доброволни споразумения		Разпределения		Имоти по чл. 37в, ал. 3, т. 2 от ЗСПЗЗ		Реални граници
		издадени заповеди	площ	издадени заповеди	площ	площ	дължими суми по заповед	площ
	брой	брой	дка	брой	дка	дка	лева	дка
Борово	7	7	122 659.287	0	0	1 010.092	37 942.800	2 319.035
Бяла	11	11	174 305.320	0	0	904.357	42 467.820	9 466.578
Ветово	6	6	160 862.881	0	0	647.746	35 656.490	21 937.426
Две могили	12	12	168 596.559	0	0	1 588.650	67 384.710	8 095.122
Иваново	13	13	268 164.000	0	0	1 512.208	66 172.080	6 239.259
Русе	14	14	296 289.454	0	0	2 021.323	128 939.140	15 200.496
Сливо поле	11	11	166 422.500	0	0	274.842	14 608.470	21 875.256
Ценово	9	9	144 174.372	0	0	61.057	2 313.990	28 795.983
ОБЩО	83	83	1 501 474.373	0	0	8 020.275	395 485.500	113 929.155

**СПРАВКА ЗА СКЛЮЧЕНИ ДОБРОВОЛНИ СПОРАЗУМЕНИЯ/РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ
ЗА СТОПАНСКАТА 2023-2024 ГОДИНА ПО РЕДА НА ЧЛ.37В ОТ ЗСПЗЗ
ОБЛАСТ РУСЕ**

ОБЩИНА	Землища в община	Доброволни споразумения		Разпределения		Имоти по чл. 37в, ал. 3, т. 2 от ЗСПЗЗ		Реални граници
		издадени заповеди	площ	издадени заповеди	площ	площ	дължими суми по заповед	площ
	брой	дка	брой	дка	дка	лева	дка	
Борово	7	7	120 667.670	0	0	1 110.716	54 015.20	16 236.879
Бяла	11	11	171 372.922	0	0	868.601	41 505.91	9 309.987
Ветово	6	6	161 556.700	0	0	590.124	35 323.45	16 483.300
Две могили	12	12	166 383.590	0	0	1 582.770	78 252.57	4 139.000
Иваново	13	13	282 029.388	0	0	1 538.037	73 764.35	12 342.646
Русе	14	14	294 990.545	0	0	1 953.207	140 533.71	27 640.734
Сливо поле	11	11	169 463.796	0	0	412.790	24 857.17	22 664.754
Ценово	9	9	142 549.633	0	0	45.374	2 130.98	23 792.236
ОБЩО	83	83	1 509 014.244	0	0	8 101.619	450 383.34	132 609.536

Равносметката за областта е, че от общо 83 землища, за които на основание чл.37в, ал.1 от ЗСПЗЗ са издадени съответните административни актове за назначаване на комисии, за 83 землища са сключени доброволни споразумения. За всички землища процедурата е приключила с влязла в сила заповед на Директора на Областна дирекция „Земеделие” - Русе. Всички издадени заповеди за одобряване на доброволни споразумения са публикувани на интернет страницата на дирекцията в срок. Общата площ на масивите за ползване за 2023-2024 г. е 1 517 115.863 дка, от които 8 101.619 дка са имоти по чл.37в, ал.3, т.2 от ЗСПЗЗ.

Стопанска година - 2023/2024

3. ДЕЙНОСТИ НА ОБЩИНСКИТЕ СЛУЖБИ „ЗЕМЕДЕЛИЕ” ПО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СРЕДНО РЕНТНО ПЛАЩАНЕ, СЪГЛАСНО ЧЛ.37В, АЛ.7 ОТ ЗСПЗЗ НА ПРАВОИМАЩИТЕ СОБСТВЕНИЦИ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ ПРЕЗ 2023 г.

С промените на ЗСПЗЗ, влезли в сила от началото на 2015 г., ползвателите на земеделски земи, на които със заповед на директора е определено дължимо средно годишно рентно плащане /т.н. бели петна/, внасят сумите по сметка за чужди средства на съответната областна дирекция "Земеделие". Сумите са депозитни и се изплащат от областната дирекция "Земеделие" на правоимащите лица в 10-годишен срок. В тази връзка на ОСЗ бяха възложени допълнителни дейности, касаещи приемане и обработване на заявленията по чл.37, ал.7, с цел установяване дължимото рентно плащане на правоимащите, които преди промяната на ЗСПЗЗ се внасяха и възстановяваха от съответните общини.

През 2023 г. в общинските служби по земеделие в областта са приети общо 527 бр. заявления за възстановяване на сумите за т.нар. „бели петна“. Същите са обработени от експерти на ОСЗ и са подадени към ОД “Земеделие“ гр. Русе в срок за изплащане.

Обработени заявления за изплащане на суми по чл. 37в, ал. 7 от ЗСПЗЗ на правоимащите собственици - т. нар. "бели петна" през календарната 2023 г.

Община	Брой приети и обработени заявления през 2023 г.
БОРОВО	58
БЯЛА	56
ВЕТОВО	44
ДВЕ МОГИЛИ	59
ИВАНОВО	153
СЛИВО ПОЛЕ	29
РУСЕ	110
ЦЕНОВО	18
Общо:	527

4. ДЕЙНОСТИ ПО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ ПО ЗСПЗЗ

Една от специфичните дейности на ОСЗ е възстановяване правото на собственост на собственици, респ. техните наследници върху земеделски земи, които са притежавали преди образуването на трудовокооперативни земеделски стопанства или държавни земеделски стопанства, независимо от това дали са включени в тях или в други образувани въз основа на тях селскостопански организации. През 2023 г. не е имало образувани преписки. Може да се направи обоснован извод, че реституцията на земеделски земи е ориентирана към приключване.

5. ПРИДОБИВАНЕ НА СОБСТВЕНОСТ ВЪРХУ ЗЕМИ ПО РЕДА НА ЧЛ. 27, АЛ. 6 ОТ ЗСПЗЗ ОТ СОБСТВЕНИЦИ НА СГРАДИ И/ИЛИ СЪОРЪЖЕНИЯ И ПО РЕДА НА ЧЛ. 27, АЛ. 8 ОТ ЗСПЗЗ НА СВОБОДНИ ПАРЦЕЛИ

ПРЕПИСКИ ПО РЕДА НА ЧЛ.27, АЛ.6 ОТ ЗСПЗЗ

За 2023 г. са постъпили 7 бр. заявления с искане за закупуване на прилежащи площи по чл. 27, ал. 6 от ЗСПЗЗ - за 8 бр. имота и за 13,634 дка. За сравнение през 2022 г. са входирани 5 бр. заявления, а през 2021 г. – 7 броя.

Всички постъпили 7 бр. заявления са разгледани от ОД „Земеделие” - Русе и за 6 бр. са окомплектовани преписки по реда на чл.56а, ал. 4 от ППЗСПЗЗ с необходимите изискуеми документи и са изпратени в Министерство на земеделието и храните за издаване на заповеди за закупуване на прилежащите площи към сгради. През 2023 г. са издадени 4 броя заповеди на Министъра на земеделието и храните с разрешение да се извърши покупко-продажба. По тези преписки са сключени 4 бр. договори за покупко-продажба за 10,090 дка за 4 бр. имоти.

Продадени площи по чл.27, ал.6 от ЗСПЗЗ	
година	площ/дка
2021 г.	0.202
2022 г.	24.307
2023 г.	10.090

През 2022 г. в ОД „Земеделие” Русе са постъпили 5 бр. заповеди, с които се разрешава продажбата на държавните имоти по чл. 27, ал. 6 от ЗСПЗЗ и са сключени 5 бр. договори за покупко-продажба за 5 имота - за 24,307 дка.

За сравнение през 2021 г. в ОД „Земеделие” Русе са постъпили 1 бр. заповед, с която се разрешава продажбата на държавен имот по чл. 27, ал. 6 от ЗСПЗЗ и е сключен съответно 1 бр. договор за покупко-продажба за 1 бр. имот - за 0,202 дка.

Реализираните приходи за МЗХ през 2023 г. от продажбата на прилежаща земя към сгради в стопански дворове са в размер на 97 963,00 лева и 7 980,00 с ПКБ, и 32 863,00 лв. наем за ползването ѝ.

За сравнение реализираните приходи за МЗХ през 2022 г. са в размер на общо 84 440,00 лева /в това число – 26 700,00 са закупени с ПКБ/, а през 2021 г. са в размер на общо 2 290,00 лева /в това число –0 са закупени с ПКБ/.

ПРЕПИСКИ ПО РЕДА НА ЧЛ.27, АЛ.8 ОТ ЗСПЗЗ

Изготвени са и изпратени до МЗХ през 2023 г. за изразяване на предварително съгласие за обявяване на търг - 1 бр. предложение за 1 имот, за 2,792 дка.

Сключен е 1 бр. договор за 1 бр. имота за 2,331 дка на стойност – 14 200,00 лева и режимни разноси с ДДС върху тях - 340,80лв. Постъпили са 372,00 лв. за извършените разходи по чл.56ш от ППЗСПЗЗ.

За сравнение през 2022 г. е проведена 1 тръжна процедури за 1 бр. имота. Сключен е 1 бр. договора за 1бр. имота за 34,960 дка на стойност – 160 241,00 лева и режимни разноси с ДДС върху тях – 32 048,00 лв. Постъпили са 372,00 лв. за извършените разходи по чл.56 ш от ППЗСПЗЗ.

През 2021 г. е проведена 1 тръжна процедури за 1 бр. имота. Сключен е 1 бр. договора за 1бр. имота за 5,596 дка на стойност – 21 750,00 лева и режимни разноси с ДДС върху тях – 4 872,00 лв. Постъпили са 316,00 лв. за извършените разходи по чл.56ш от ППЗСПЗЗ.

ПРЕПИСКИ ПО РЕДА НА §12а ОТ ПЗР НА ЗСПЗЗ

За 2023 г. са изготвени и изпратени до МЗХ за изразяване на предварително съгласие за обявяване на търг - 6 бр. предложения за 13 бр. имота, за 123,346 дка. Получено е съгласие за 4 бр. предложения за 10 бр. имота, за 110,251 дка.

През 2023 г. са проведени четири тържни процедури за продажба на земеделски земи в стопански дворове на територията на област Русе, но все още не са одобрени протоколите от министъра на земеделието и храните и не са сключени договори за продажба.

Тържни процедури по § 12а от ПЗР на ЗСПЗЗ за 2023 г.							
проведени тържни процедури			сключени договори				
Землища брой	Имоти брой	Процедури брой	Сключени договори за брой имоти	площ/ дка	цена/ лв	Режийни разноски с ДДС	разходи по чл.56ш от ППЗСПЗЗ
8	13	3	9	120,734	252,758	6073,49	1540,00

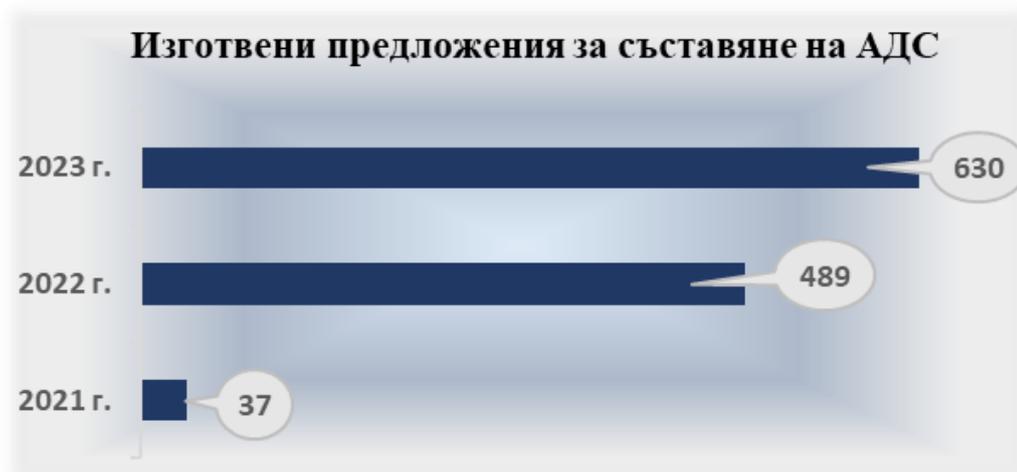
За сравнение през 2022 г. не са сключени договори за покупко-продажба по реда на §12а от ПЗР на ЗСПЗЗ.

През 2021 г. са сключени 7 бр. договори за покупко-продажба по реда на §12а от ПЗР на ЗСПЗЗ, за 7 бр. имота за 40,689 дка на стойност 58 680,00 лева, режийни разноски с ДДС върху тях в размер на 1 289,72 лева и заплатени 806,00 лева за извършените разходи по чл.56ш от ППЗСПЗЗ.

Във връзка с частични изменения на парцеларни планове /планове на новообразувани имоти/ е съставен един приемателен протокол, одобрен със заповед на Директора на ОД „Земеделие” – гр. Русе на основание чл.45, ал.6 от ППЗСПЗЗ. Същият е предоставен пред СГКК-Русе за сведение и отразяване на изменението в кадастралната карта и кадастралните регистри на съответното землище.

За 2023 г. са изготвени 630 бр. предложения до Областен управител – Русе за съставяне на АДС за 630 бр. имоти по реда на чл. 27, ал. 6, ал. 8 от ЗСПЗЗ и по §12а от ПЗР на ЗСПЗЗ.

За сравнение през 2022 г. са изготвени 489 бр. предложения до Областен управител – Русе за съставяне на АДС за 489 бр. имоти по реда на чл. 27, ал. 6, ал. 8 от ЗСПЗЗ и по §12а от ПЗР на ЗСПЗЗ.

6.КОНТРОЛНИ ДЕЙСТВИЯ ПО ЗАПАЗВАНЕ НА ПОСТОЯННО ЗАТРЕВЕНИТЕ ПЛОЩИ В СПЕЦИАЛИЗИРАН СЛОЙ "ПОСТОЯННО ЗАТРЕВЕНИ ПЛОЩИ" НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЛАСТ РУСЕ

Създаването на специализиран слой „Постоянно затревени площи“ (ПЗП) и на нормите за това в националното законодателство са обусловени от законодателството на ЕС в областта на директните плащания на площ. Съгласно чл. 33б, ал. 1 от ЗПЗП, се забранява разораването, преобразуването и/или ползването не по предназначение на площите, включени в обхвата на слой ПЗП. Нарушаването на забраната е скрепена със държавна санкция. Със заповед на министъра на земеделието са делегирани на директора на ОДЗ и началниците на ОСЗ, постоянни правомощия за съставяне на актове за установяване на административни нарушения.

За осъществяване на контролните функции по запазване на постоянно затревените площи от специализирания слой „ПЗП“ със заповед на директора на ОД „Земеделие“ – гр. Русе са възложени проверки на терен и извършване на измервания и геореферирани снимки със специализирано GNSS-устройство по предварително подадени данни от Дирекция „Идентификация на земеделските парцели“, Министерство на земеделието и храните. За отчетния период беше извършена една контролна проверка, на която се установи, че площта не е разорана и се ползва по предназначение. Резултатът от проверката е бил своевременно докладван.

През 2023 г. беше извършена и проверка по последващ контрол, която се извърши след изтичане на предвидения 6-месечен срок, съобразно Указанията за извършване на контрол, теренни проверки и издаване на актове за установяване на административно нарушение и наказателни постановления, одобрени със заповед министъра на земеделието, храните и горите във връзка с доклад от предходната 2022 г. на директора на ОД „Земеделие“ – гр. Русе. Вследствие на проверката на терен е констатирано, че площта е възстановена като затревена.

XI. ДЕЙНОСТ НА КОМИСИЯТА ПО ЧЛ. 17, АЛ. 1 ОТ ЗОЗЗ И НАРЕДБА № 19/2012 Г. ЗА СТРОИТЕЛСТВО В ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ БЕЗ ПРОМЯНА НА ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕТО ИМ 020002117640

1. За календарната 2023 г. Комисията по чл.17, ал.1, т.1 от ЗОЗЗ проведе 10 редовни заседания, на които бяха разгледани предложения по 26 броя преписки и постановления 26 броя решения. За сравнение през 2022 г. разгледаните предложения са били 19 броя преписки и постановления 19 броя решения, а през 2021 год. – 19 броя.

Постановени решения	2021	2022	2023
за утвърждаване на площадка /трасе/ за проектиране на обекти	0	0	26
за промяна предназначението на земеделска земя и на основание §30 от ПЗР към ЗИД на ЗППМ	16	17	0
за отмяна и изменение на решения за утвърждаване на площадка/трасе/ за проектиране на обекти и промяна предназначението на земеделска земя	0	0	0
Отложени преписки поради нередовности и отказ от потвърждаване на решение за промяна на предназначението на земеделска земя	2	0	0
за разрешаване на временно ползване на земеделски земи за срок от 10 години и на основание § 25 от ПР на ППЗОЗЗ за удължаване срока за временно ползване	1	2	0
общо	19	19	26

Предложенията, постъпили в ОД „Земеделие“ гр. Русе са били от собствениците или инвеститорите на имотите.

2. С постановените решения за промяна предназначение на земеделска земя е променено предназначението на общо 42 361 кв. м, като размера на дължимите такси по чл.30 от ЗОЗЗ е 82 994.35 лв. Влезлите в сила решения за промяна на предназначението на земеделски земи за общо 41 016 кв. м. и заплатени държавни такси в размер на 80 109.33 лв.

Година	Постановени решения за промяна предназначение	Площ на земята с постановени решения	Постановени такси по чл. 30 ЗОЗЗ	Влезли в сила решения	Площ на земята с влезли в сила решения	Заплатени такси по чл.30, ал.1 от ЗОЗЗ	Заплатени такси по чл.30, ал.2 от ЗОЗЗ
	бр.	кв. м	лв.	бр.	кв. м	лв.	лв.
2023	26	42 361	82 994.35	25	41 016	80 109.33	0
2022	17	32484	72869.63	17	32484	72869.63	0
2021	16	15011	20810.72	16	15011	20810.72	0

С влизането в сила на разпоредбата на §30 от ПЗР към ЗИД на ЗППМ, обнародван ДВ, брой 17 и влязъл в сила на 23.03.2018 г., се предоставя възможност на заинтересованите лица, чиито решения за промяна на предназначението на земеделска земя за неземеделски нужди са загубили правно действие на основание § 27, ал.3 от ПЗР към ЗИД на ЗОЗЗ (ДВ, бр.39 от 2011 г., изм., ДВ бр.22 от 2012 г., в сила от 24.05.2011 г., доп., бр. 91 от 2012 г.), да поискат потвърждаване на тези решения.

3. Комплектованите и изпратени до Комисията по чл. 17, ал. 1, т.2 от ЗОЗЗ към Министерство на земеделието и храните преписки по Раздел V на ППЗОЗЗ за извършено строителство без промяна на предназначението на земеделската земя са **0 броя**.

4. Издадените за 2023г. актове за категоризация са 60 бр.

Показател	2021 г.	2022 г.	2023г.
Брой издадени актове за категоризация	29	61	60

5. Съставени АУАН, свързани с използването на земеделската земя без да е променено предназначението ѝ, както и неосвобождаването ѝ в определения срок за ползване.

Показател	2021 г.	Площ дка	2022 г.	Площ дка	2023 г.	Площ дка
чл. 41, ал. 1, т. 2 от ЗОЗЗ	6	10.990	13	46.204	1	3.217
чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗОЗЗ	0	0	0	0	3	4.944

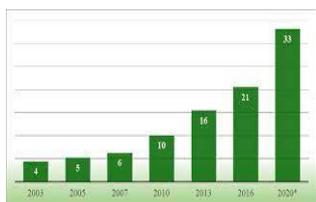
6. По Наредба №19/2012г. са издадени 2 бр. положителни становища.

Показател	2021г.	Площ /дка	2022г.	Площ дка	2023г.	Площ дка
Брой становища по Наредба 19/2012	3	52.677	2	35.092	2	15.576

Забелязва се тенденция към намаляване на инвестиционите предложения по реда на Наредба № 19/2012 г. за строителство в земеделски земи без промяна предназначението им.

ХІІ. АГРОСТАТИСТИКА

1. ГОДИШНА РАБОТНА ПРОГРАМА

В изпълнение на дейностите от Националната статистическа програма за 2023 г. и съгласно Годишната работна програма за дейностите по агростатистика през 2023 г. на Министерството на земеделието и храните, на територията на област Русе се проведеха 18 изследвания.

Изпълниха се дейностите за функциониране на системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ).

Провеدهа се продуктови анкети за отглежданите култури, броя на животните и производството на животински продукти, както и наблюдението на дейността на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци.

Проведено беше и наблюдение на заетостта и използването на територията на България (БАНСИК 2023).

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1091 на Европейския парламент и на Съвета относно интегрираната статистика за земеделските стопанства и Регламента за изпълнение (ЕС) 2021/2286, в който са описани модулите и променливите, за които следва да се събират сведения с извадковото изследване през 2023 г. (IFS 2023), и на Националната статистическа програма за 2023 година (ДВ, бр. 79 от 15.09.2023 г.), се проведе статистическо изследване за интегрираната статистика за земеделските стопанства през 2023 година.

Съгласно Заповед РД-04-86/31.03.2023 г. на директора на ОД „Земеделие“ – Русе, експертите по агростатистика осъществяваха онлайн контрол на въведените от служителите на ОСЗ данни, в подсистемата за оперативна информация, в информационната система за агростатистика (ИСАС).

2. СИСТЕМА ЗА ЗЕМЕДЕЛСКА СЧЕТОВОДНА ИНФОРМАЦИЯ /СЗСИ/

Системата събира ежегодно данни, необходими за определяне на доходите на земеделските стопанства, както и за бизнес анализ на сектора. Тя е важен инструмент за мониторинг на Общата селскостопанска политика (ОСП) на ниво ЕС, който се извършва от Генерална дирекция “Земеделие и развитие на селските райони” към Европейската комисия и подпомага анализа на националните политики в рамките на ОСП. СЗСИ обхваща 2023 променливи, които се отнасят до:

☞ Физически и структурни данни

- ✓ местоположение
- ✓ площи, заети от култури
- ✓ брой на отглежданите животни
- ✓ работната сила и др.

☞ Икономически и финансови данни

- ✓ произведената продукция от различните култури
- ✓ запаси
- ✓ продажбите и покупките

- ✓ производствените разходи
- ✓ активите
- ✓ пасивите
- ✓ субсидиите, включително и тези, свързани с прилагането на мерките на ОСП.

Съгласно Заповед № 04-77/23.02.2023 г. на директора на ОД „Земеделие“ - Русе, експертите по агростатистика отговарят за събирането, обработването и въвеждането на необходимата счетоводна информация от земеделските стопанства на територията на област Русе през 2023 година в предоставения от МЗХ софтуер, тестването на данните, отстраняване и обясняване на генерираните от системата на ЕК RICA-1 грешки.

През 2023 г. бяха събрани данни от 87 пазарно ориентирани земеделски стопанства, с икономически размер над определения праг от 4000 евро, отговарящи на определените в плана за подбор страни.

Разпределението на стопанствата е както следва :

1. Стопанства, водещи двустранно счетоводство - 63 бр.
2. Стопанства, които не водят двустранно счетоводство - 24 бр.

Делът на стопанствата от област Русе, за които се събира управленска информация, от общия брой стопанства по извадка за страната е 4 %, а от Северен централен район, включващ областите Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра – 23 %.

3. ПРОДУКТОВИ АНКЕТИ

Изследванията се осъществиха чрез анкетиране на стопанствата на базата на извадка, изготвена от отдел “Агростатистика”, ГДЗРП към Министерство на земеделието и храните (МЗХ), въз основа на административни данни от Интегрирана система за администриране и контрол (ИСАК) към ДФЗ, стопанства от Регистъра на земеделските стопани, подържано по Наредба № 3 от 1999 г. и стопанства от Преброяване на земеделските стопанства през 2020 година, които не са заявили площи в ИСАК.

През месец януари 2023 г. продължи работата по събиране, обработка и контрол на данните, относно статистическите наблюдения: Пчеларство в България през 2022 г., Производство на зеленчуци '2022, Добиви от земеделски култури – реколта`2022, Производство на плодове - реколта`2022, Производство на грозде и вино – реколта`2022 и Брой на селскостопанските животни към 01.11.2022 г.

След въвеждане на данните в интегрираната система по агростатистика, се направи контрол и се извършиха необходимите корекции за изчерпателното изпълнение на извадките и логическата обвързаност на постъпилата информация относно площи и добиви на отделните стопански единици.

Растениевъдство

Изследването на площите, производството и средните добиви от полски култури, плодове, лозя и зеленчуци се извършва съгласно Регламент (ЕО) № 543/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката за растителните култури и делегиран Регламент (ЕО) № 1557/2015 за изменение на Регламент (ЕО) № 543/2009.

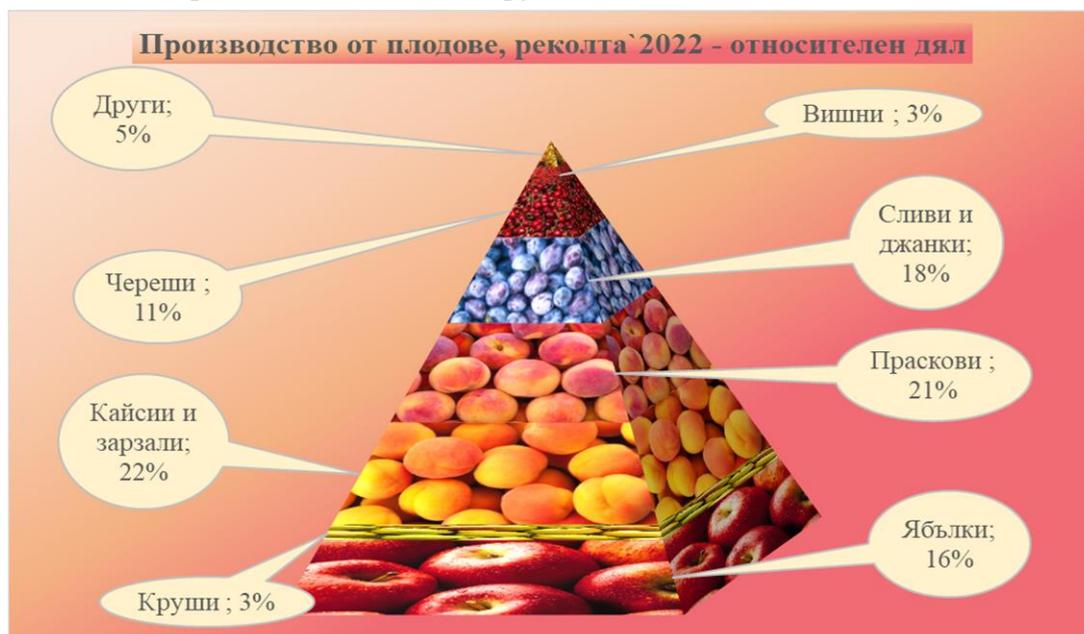
Наблюдение на производството на плодове, реколта `2022

Наблюдението започна през месец ноември 2022 г., чрез анкетиране на земеделски стопанства с адрес за контакт област Русе, отглеждащи овощни насаждения, определени чрез извадка, изготвена от отдел „Агростатистика“, МЗХ и приключи през месец януари 2023 г. От 246 бр. стопанства за анкетиране, 32 бр. /13%/ попълниха данните си сами по интернет в ИСАС. Останалите стопанства бяха анкетираны от експерти по агростатистика в ОДЗ и експерти от общинските служби по земеделие в областта.

Наименование на овощните видове	Общо площи (вкл. плододавачи, невстъпили в плододаване и изоставени до 5 г.) (дка)	Реколтиран и площи (дка)	Производство (кг)	Среден добив (кг/дка)
Ябълки – десертни сортове	901.4	814.4	850 646	1 045
Круши – десертни сортове	311.5	296.3	177 638	600
Кайсии и зарзали	2 233.0	2 066.0	1 158 958	561
Праскови – общо	1 500.4	1 382.4	1 128 656	816
Нектарини – общо	36.0	36.0	19 660	546
Сливи и джанки	3 332.0	2 628.0	977 141	372
Череша	1 734.0	1 583.0	612 914	387
Вишни	1 252.0	646.4	185 380	287
Орехи	7 524.0	5 295.0	176 314	33
Бадеми	189.5	58.5	1 802	31
Лешници	3 512.0	1 398.0	30 766	22
Малини	175.7	169.7	51 260	302
Арония	25.4	25.4	7 560	298
Култивирани шипки	121.4	111.8	8 330	75
Други	104.7	5.7	220	///
Общо:	22 953.0	16 516.6	5 387 245	///

Площите с овощни, черупкови и ягодоплодни насаждения /вкл. плододавачи, невстъпили в плододаване и изоставени до 5 г./ в наблюдаваните земеделски стопанства през 2022 г. заемат 22 953 дка. Реколтирани са 16 516.6 дка /72% от общите площи/. Произведената продукция от плодове е 5 387 тона. Най-високи добиви се наблюдават при ябълките – 1 045 кг/дка, следвани от праскови – 816 кг/дка, круши – 599 кг/дка и кайсии – 561 кг/дка.

Наблюдение на добиви от полски култури, реколта `2022

През месец януари 2023 г. приключи събирането и въвеждането на статистическите данни за реколта`2022. Наблюдението се осъществи чрез анкетиране на земеделски стопани с адрес за контакт област Русе, отглеждащи полски култури през съответната стопанската година, определени чрез извадка. От 266 бр. стопанства за анкетиране, 20.5% /60 бр./ сами попълниха on-line електронен въпросник в информационната система за агростатистика (ИСАС). От останалите стопанства в извадката, информацията беше събрана от експерти по агростатистика в ОДЗ и експерти от общинските служби по земеделие в областта.

Преобладаващи зърнено-житни култури в областта са обикновената (мека) пшеница, ечемик-зимен и царевица за зърно. Реколтираните площи с пшеница са 337 612 дка, при среден добив 596 кг/дка. При ечемика е прибрана продукцията от 38 053 дка, при среден добив 634 кг/дка. Средният добив при царевицата за зърно е 500 кг/дка, като са реколтирани 222 365 дка.

От маслодайните култури, характерни за област Русе са маслодаен слънчоглед и рапица. Реколтирани са 212 106 дка със слънчоглед, пре среден добив 271 кг/дка. Средният добив от рапица е 280 кг/дка, при реколтирани 30 816 дка.

Наблюдение на производството на зеленчуци, реколта `2022

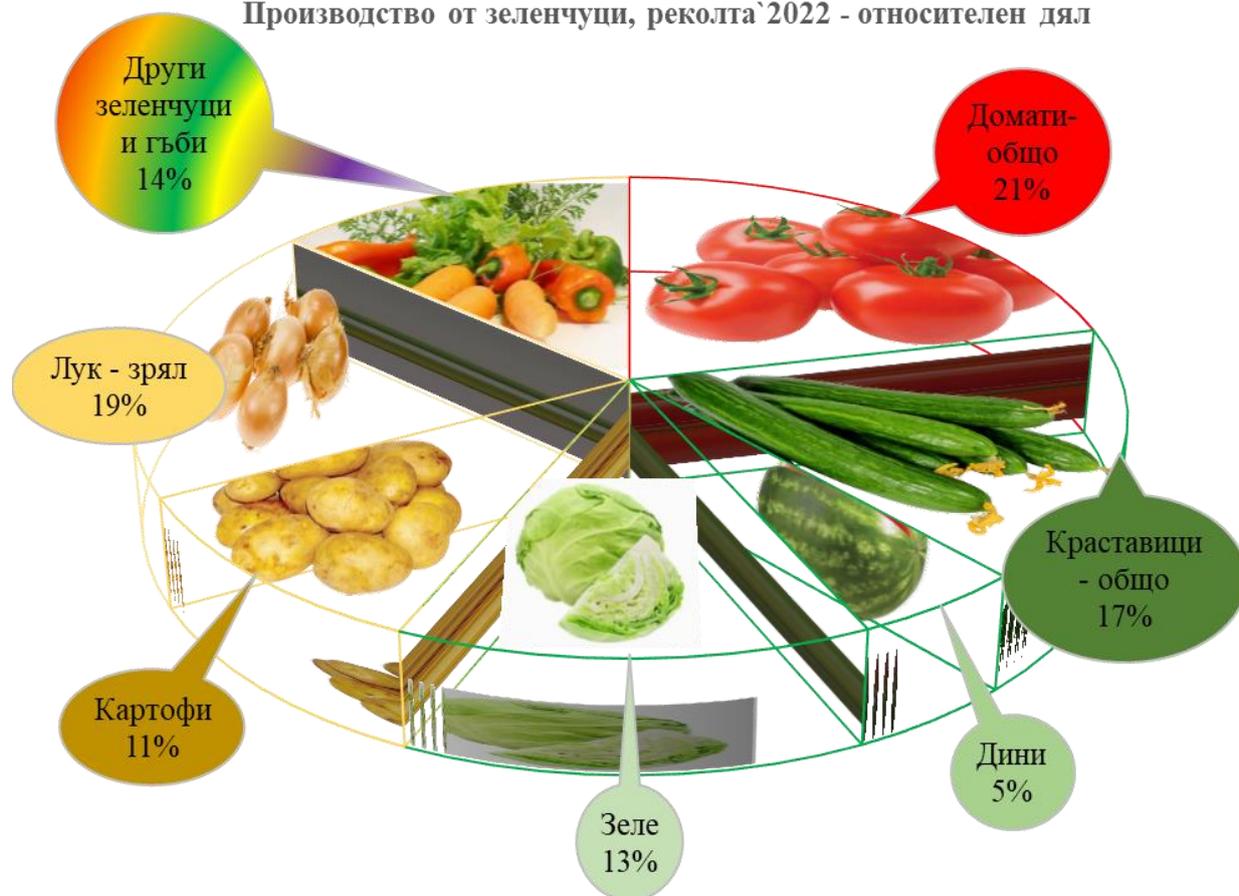

Наблюдението приключи през януари 2023 г., като се осъществи чрез анкетиране на стопанства, стопанисващи площи, заети със зеленчуци, определени чрез извадка. Събрана е информация от 139 стопанства с адрес за контакт област Русе, 9% от които сами попълниха данните си on-line., в информационната система за агростатистика.

Основните площи, използвани за производство на зеленчуци в наблюдаваните земеделски стопанства, са 2 917.4 дка. Откритите площи със зеленчуци са 2 594.7 дка, което е 89% от общо засетите площи. Оранжерииите са с площ 322.7 дка, като 64% от оранжерийните зеленчуци са отглеждани в полиетиленови, неотопляеми оранжерии. Продукцията от зеленчуци – реколта` 2022 е в размер на 9 985 тона, като 36% от тях са оранжерийно производство. Най-голямо е производството на домати – 2 147 тона, следвано от зрял лук – 1 910 тона, краставици – 1 673 тона, зеле – 1 335 тона и картофи – 1 067 тона.

Показатели	Засадени площи (вкл. реколтирани и пропаднали) (дка)	Реколтиран и площи (дка)	Производство (кг)	Среден добив (кг/дка)
Домати	54.80	54.80	109 840.00	2 004
Домати - оранжерийни	172.50	172.50	2 037 363	11 811
Краставици	104.90	104.90	205 160	1 956
Краставици - оранжерийни	85.50	85.50	1 467 980	17 169
Пипер	79.90	79.90	123 570	1 547
Пипер - оранжерийен	18.30	18.30	68 761	3 757
Дини	252.80	250.50	492 340	1 965
Пъпеш	151.20	149.20	111 250	746
Зеле	524.10	524.10	1 334 685	2 547
Картофи	381.10	381.10	1 066 760	2 799
Ягоди	256.30	231.60	220 450	952
Ягоди - оранжерийни	46.40	46.40	28 500	614
Лук - зрял	464.60	464.60	1 909 642	4 110
Моркови	243.80	243.80	665 606	2 730
Други зеленчуци и гъби	81.20	78.00	143 023	///
Общо зеленчуци	2 917.40	2 885.20	9 984 930.00	///

Производство от зеленчуци, реколта `2022 - относителен дял

Наблюдение на производството на грозде и вино, реколта `2022

Наблюдението започна през месец ноември 2022 г. и приключи през януари 2023 г. Анкетирани са стопанства с адрес за контакт област Русе, отглеждащи лозови насаждения, определени чрез извадка. Събраните данни се отнасят за площите с лозови насаждения по видове и по предназначение на произведеното грозде, количеството на произведеното грозде от лозя и асми, произведеното вино и други продукти на гроздова и винена основа, получени чрез преработка в извън промишлени условия.

Показатели	Общо засадени лозя (вкл. плододаващи, млади и изоставени) (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
Винени лозя - общо:	3 246.2	1 946.2	1 387	713
- за вино със защитено географско указание (ЗГУ), червени	668.4	631.4	411	651
- за вино със защитено географско указание (ЗГУ), бели	690.7	647.7	647	999
- за други вина, червени	1 306.9	348.7	156	447
- за други вина, бели	580.2	318.4	173	543
Десертни сортове лозя	384.7	373.2	190	509
Общо лозя :	3 630.9	2 319.4	1 577	680

Площите с лозови насаждения в наблюдаваните земеделски стопанства са 3 630.9 дка. От тях 479.5 дка са изоставени до 5 години, с възможност за възстановяване, а 75 дка са млади, невстъпили в плододаване лозя. В следствие на лоши климатични условия, от 756 дка плододаващи лозя не е прибирана продукцията. Над 67% от произведената продукция е продадена директно на преработвателни предприятия.

В извън промишлени условия е преработено 18 840 кг грозде, от което са добити 6 040 литра червено вино, 3 060 литра бяло вино и 250 литра розе.

Животновъдство

Брой на селскостопанските животни към 1-ви ноември 2022 година

Изследването на селскостопанските животни се извършва съгласно Регламент (ЕО) 1165/2008 относно статистика на животновъдството и месото и Наредба за статистическите изследвания, провеждани в свиневъдството, говедовъдството, биволовъдството, овцевъдството, козевъдството и производството на месо, мляко и млечни продукти приета с ПМС № 301 от 6.11.2006 г., обн., ДВ, бр. 93 от 17.11.2006 г.

Изследването се осъществява чрез анкетиране на животновъдни стопанства от цялата страна на базата на извадка, изготвена въз основа на проведеното Преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2020 година, подготвена от отдел "Агростатистика", ГДЗРП към Министерството на земеделието и храните.

Наблюдението започна през месец ноември 2022 г. и приключи през януари 2023 г. Събрана е информация от 183 стопанства с адрес за контакт област Русе, 3% от които сами попълниха данните си on-line., в информационната система за агростатистика.

Основни показатели от наблюдението

Показатели	Налични животни (брой)	Производство на мляко (литри)	Общо реализирани животни (брой)
ОБЩО говеда, от тях:	7 572	///	2 703
млечни крави	3 271	12 695 535	///
други крави	716	///	///
ОБЩО биволи, от тях:	561	///	124
биволици	356	422 878	///
ОБЩО овце, от тях:	6 840	///	5 667
млечни овце майки	2 332	161 103	///
други овце майки	2 164	///	///
ОБЩО кози, от тях:	3 824	///	2 562
кози майки	2 597	658 470	///
ОБЩО свине, от тях:	80 035	///	164 817
заплодени свине майки	3 900	///	///
свине заплодени за първи път	312	///	///
други свине майки	1 551	///	///
млади незаплодени свине	923	///	///
ОБЩО	98 832	13 937 986	175 873

За наблюдаваните стопанства в област Русе, средният млеконадой е както следва:

- Млечни крави – 3 881 литра за лактация;
- Биволици – 1 188 литра за лактация;
- Млечни овце майки – 69 литра за лактация;
- Кози майки – 253 литра за лактация.

Произведено мляко по видове - относителен дял

Пчеларството в България през 2022 година

Изследването на сектор пчеларство в България е подготвено съгласно изискванията на законодателството на Европейския съюз (ЕС). Методологията и статистическият въпросник са разработени в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) №2015/1366 на Комисията и Регламент (ЕС) №2015/1368 на Комисията.

Изследването се осъществява чрез анкетиране на стопанства, отглеждащи пчелни семейства, на базата на извадка, изготвена от отдел "Агростатистика".

Наблюдението започна през месец ноември 2022 г. и приключи през януари 2023 г. Събрана е информация от 162 стопанства с адрес за контакт област Русе, 4% от които сами попълниха данните си on-line., в информационната система за агростатистика.

От наблюдаваните стопанства, 81% са регистрирани по Наредба №3/1999 г. От тях 42% получават субсидии за дейността си по Националната програма по пчеларство. При 34% от стопанствата има унищожени пчелни семейства. Над 91% от стопанствата водят борба срещу вароатозата. Средната стойност на едно третиране е 5 лв. на пчелно семейство. В половината от стопанствата се извършва подхранване на пчелните семейства на средна стойност 8.52 лв. на семейство. Нереализираните количества мед са със 135% повече от предходната година.

Основни показатели от наблюдението

Показатели	Стойност
Общ брой пчелни семейства	23 905
Пчелни семейства, от които е добиван мед (брой)	20 511
Унищожени пчелни семейства (брой)	1 148
Добит пчелен мед (кг)	420 508
Среден добив пчелен мед на семейство (кг)	21
Добит восък (кг)	8 175
Добит пчелен клей (кг)	76
Добит пчелен прашец (кг)	4 917
Брой пчелни семейства, участвали в подвижно пчеларство	200
Среден разход за 1 пчелно семейство при подвижното пчеларство (лв./1 пчелно семейство)	40

Реализация на пчелен мед

Направление	кг.	лв/кг
Директни продажби на мед на краен потребител	21 960	8.97
Директни продажби на мед на търговци на дребно (в магазинната мрежа)	960	9.44
Продажби на мед на преработвателни предприятия (вкл. износ)	253 206	6.35
Продажби на мед за промишлеността	0	0

Птицевъдството в България през 2022 година

Наблюдението на дейността на птицевъдството в България е подготвено съгласно изискванията на законодателството на Европейския съюз (ЕС). Методологията и анкетната карта са разработени в съответствие с джентълменското споразумение между Евростат и държавите членки за предоставяне на статистическа информация за броя на стоките кокошки носачки към 31-ви декември и произведените яйца за консумация през предходната календарна година и Националната статистическа програма

Изследването започна през месец февруари 2023 г., като се осъществи чрез анкетиране на стопанства, отглеждащи домашни птици от различни видове и направления, на базата на извадка, изготвена от отдел “Агростатистика”. Наблюдението обхваща 84 бр. птицевъдни стопанства.

Дейност на предприятията за преработка на плодове и зеленчуци през 2022 г.

В периода март-април 2023г. се проведе анкета за дейността на предприятията преработващи плодове и зеленчуци през 2022 г. Наблюдавани са 3 стопанства, като данните от наблюдението са обработени и своевременно въведени в ИСАС.

В изпълнение на Закона за статистиката, Националната статистическа програма за 2023 година, Регламент (ЕО) № 1165/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно статистиката за селскостопанските животни и месото, Директива 96/16/ЕО на Съвета относно статистическите изследвания на млякото и млечните продукти и Решение 97/80/ЕО за въвеждане на разпоредби за прилагане на Директива 96/16, Регламент (ЕО) № 617/2008 на Комисията за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1234/2007 по отношение на стандартите за търговия с яйца и пилета от домашни птици, отглеждани в птицеферми, се проведеха следните статистически изследвания:

1. Годишно изследване на дейността на млекопреработвателните предприятия в България през 2022 г.;
2. Месечни изследвания на дейността на млекопреработвателните предприятия през 2023 г.;
3. Годишно изследване на дейността на кланиците за червено месо в България през 2022 г.;
4. Месечни изследвания на дейността на кланиците за червено месо в България през 2023 г.;
5. Месечни изследвания на дейността на люпилните през 2023 г.

Контролът на събраните данни за дейността на кланиците за червено месо през 2022 година започна на 18.03.2023 г. и приключи на 19.04.2023 г. Годишното статистическо изследване на дейността на млекопреработвателните предприятия започна на 18.03.2023 г. и завърши на 30.04.2023 г. Събрана беше информация за преработеното мляко и произведените и продадени млечни продукти за предходната календарна година (от 01.01. до 31.12.2022 г.).

Месечните статистически изследвания за дейността на млекопреработвателните предприятия, на кланиците за червено месо и на люпилните през 2023 г. се проведеха в периода от 15^{-то} до 25^{-то} число на текущия месец за дейността им през предходния месец.

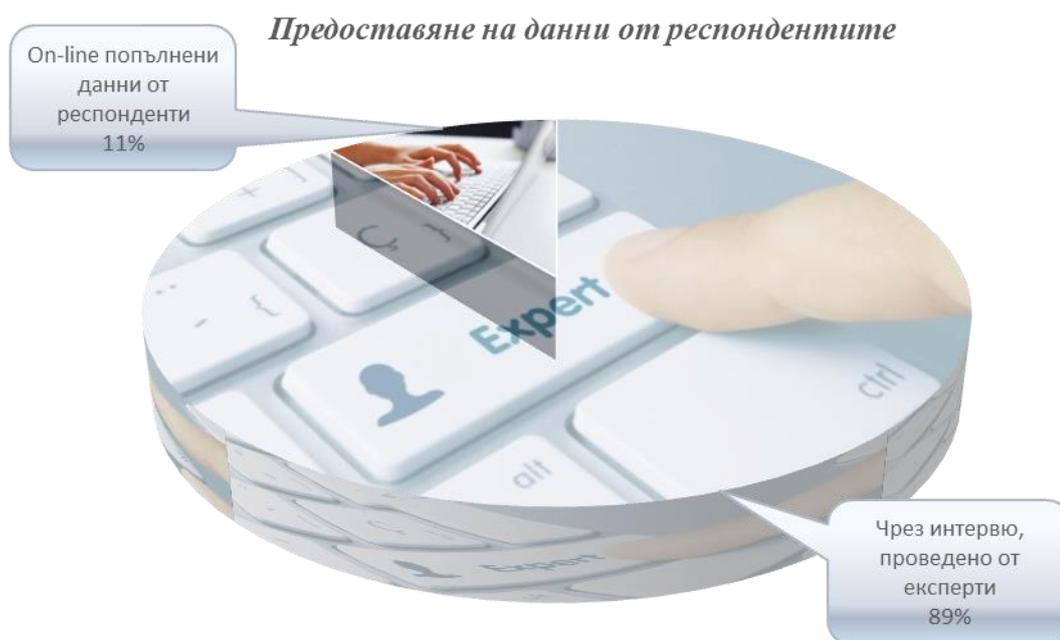
Обектите, които се наблюдават за област Русе, са както следва: мандри – 3 броя; кланици за червени меса - 6 броя и две люпилни.

През месец ноември започна провеждането на статистическите изследвания: Добиви от полски култури – реколта '2023, Производство на зеленчуци – реколта '2023, Производство на плодове – реколта '2023, Производство на грозде и вино – реколта'2023, Брой на селскостопанските животни към 1-ви ноември 2023, Пчеларството в България през 2023 г. Общият брой на стопанствата за наблюдение е 1 038 броя.

Респондентите предоставиха данните за стопанствата си по един от следните начини:

➤ On-line – Отдел „Агростатистика“, ГДЗРП в МЗХ предостави възможност на избраните стопанства да предоставят търсената информация чрез попълване на анкетната карта по електронен път. На земеделските стопани, които са предоставили в отдел „Агростатистика“ електронни адреси (e-mail) в предходни изследвания или при регистриране в някой от регистрите, поддържани от структурите на МЗХ (вкл. ДФЗ и БАБХ), чрез информационната система за агростатистика (ИСАС) им бяха изпратени потребителско име и парола за достъп до анкетната карта. Респондентите имаха възможност в определен период от време да попълнят исканите данни.

➤ Чрез интервю, проведено от експерти от ОД „Земеделие“ Русе или от общинските служби по земеделие, с представители (стопанин, управител, друго упълномощено лице) на земеделските стопанства.

4. ЗАЕТОСТ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2023 г. /БАНСИК/

Тази анкета се провежда всяка година чрез извадково наблюдение (оглед на участъци от територията, наречени сегменти) и се осъществява с помощта на актуални орто-фото снимки. Главната цел на анкетата е да оцени за нуждите на земеделската статистика разпределението и съответно използването на територията на страната на ниво област (NUTS 3), ниво шест статистически района (NUTS 2) и национално ниво.

Цялата територия на страната е равномерно покрита от 3 123 сегмента, разположени през 6 км един от друг по направление запад-изток и север-юг. На всеки сегмент отговаря повърхност от приблизително 200 хектара (1 410 на 1 410 м).

Следствие: културите и насажденията, които са от особено значение за икономиката на страната, като например – пшеница, ечемик, и др., са добре представени на областно, регионално и национално равнище.

На територията на област Русе бяха изследвани 79 сегмента, като в 30 от сегментите се направи прогноза за производството на пшеница и ечемик – реколта`2023.

5. ИНТЕГРИРАНА СТАТИСТИКА ЗА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА ПРЕЗ 2023 Г. /IFS2023/

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) 2018/1091 на Европейския парламент и на Съвета относно интегрираната статистика за земеделските стопанства и Регламента за изпълнение (ЕС) 2021/2286, в който са описани модулите и променливите, за които следва да се събират сведения с извадковото изследване през 2023 г. (IFS 2023), и на Националната статистическа програма за 2023 година (ДВ, бр. 79 от 15.09.2023 г.), се проведе статистическо изследване за интегрираната статистика за земеделските стопанства през 2023 година.

Дейностите по изследването стартираха през месец август 2023 г. с тестване на статистическия въпросник.

Тестването обхваща различни по размер и насоченост земеделски стопанства. Срещите и интервютата със стопаните се проведеха в периода от 7-ми до 18-ти август 2023 година. След попълването на въпросниците на хартиен носител същите се сканираха и поставиха в директорията на областта на FTP-сървъра за дейности по агростатистика.

След провеждане на тестовете се изготви доклад по образец, като се описаха подробно проблемите, срещнати при попълване на въпросниците, необходимото време за провеждане на интервюто и попълването на въпросника на хартия, за основни структурни данни и поотделно за всеки един от модулите, разстоянието до земеделските стопани в километри, времето за пътуване до земеделските стопани, кои въпроси затрудняват стопаните да отговорят и др.

През месец септември се тестваха в ИСАС подсистеми IFS2023August01082023 и IFS2023August14092023test, чрез двукратно въвеждане на данните за анкетираните стопанства по време на тестването на въпросника.

Извърши се проверка за нови стопанства в различни административни източници.

Общ брой открити нови стопанства – 197

в т.ч.

- ✓ Нови стопанства от ИСАК – 121 бр.
- ✓ Нови стопанства от Наредба №3/1999 г. – 56 бр.
- ✓ Нови стопанства от БАБХ – 20 бр.

През месец октомври се извърши тестване в ИСАС на Подсистема IFS2023August23102023test2 - тестване на структурата (дали съответства на въпросника), контролите (дали са коректни, вкл. текстовете към тях), форматите на полетата (код, число, текст, дължина и др.), данните от административните източници (коректно ли извежда данни в колоните с информация от ИСАК, ВетИС, Наредба 3).

Дейностите през месец ноември включваха:

- ✓ Назначаване на достъп на респонденти до анкетните карти за попълване – 1009 бр.
- ✓ Оказване на съдействие на респондентите – достъп до програмата и попълване на въпросника
- ✓ Обучение на анкетъори – На територията на област Русе работиха 19 бр. анкетъори. Всички преминаха тридневен обучение, което бе проведено в периода от 29 ноември до 1 декември. Участниците в обучението бяха запознати с рамката на изследването, начина по който ще протече анкетирането, със съдържанието на статистически въпросник и правилата

за неговото попълване. Последният ден от обучението премина в решаване на тест за проверка на усвоените знания. Всеки анкетъор получи инструкция и списък със стопанствата за анкетиране.

✓ Изготвяне на договори на анкетъори /19 бр./ и приложения към тях, за организиране на изследването за интегрирана статистика за земеделските стопанства през 2023 г.

✓ Създаване е организация за събиране на данни от анкетъорите, приемане, проверка и въвеждане в ИСАС.

✓ Извършване на счетоводни операции по управление и отчитане на дейностите по IFS2023.

✓ Участие на 16 октомври; 15 ноември и 8 декември 2023 г. в онлайн обучения с колегите от отдел "Агростатистика" към ГД „ЗРП“, МЗХ. На срещите бяха обсъдени и разгледани детайлно казуси и контроли при попълване на въпросника в хартиен вариант, както и онлайн попълване на въпросника от респондентите в разработен софтуер за статистическото изследване.

ХІІІ. МОНИТОРИНГ НА ПАЗАРА НА ЗЪРНО

1. КОНТРОЛ НА ОБЕКТИ ЗА СЪХРАНЕНИЕ НА ЗЪРНО

В регистъра на обектите за съхранение на зърно на територията на област Русе, към 31.12.2023 г., действащите обекти са 298 броя с общ капацитет 892 700 т.

През 2023 г., всички ползватели, стопанисващи обекти за съхранение на зърно, вписани в регистъра на МЗХ са декларирали наличното количество зърно в тях, ежемесечно и в срок. Приети, входирани и обобщени са 2877 броя декларации по приложение 2 към чл.11, ал.1 за местата за съхранение и наличното количество зърно в тях. В изпълнение на утвърдени от Директора на ОД "Земеделие"- Русе графици са извършени 30 бр. насрещни проверки за достоверност на обекти за съхранение на зърно. Проверките, във връзка с промяна на обстоятелствата и отписване на обекти през 2023 година са 3 броя.

2. КОНТРОЛ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНИ, ПРОИЗВЕЖДАЩИ ЗЪРНО НА ОБЩА ПЛОЩ ОТ 5 ИЛИ ПОВЕЧЕ ДЕКАРА

През отчетната година на територията на област Русе, във връзка с практическото приложение на Наредба № 23 от 29 декември 2015г. за условията и реда за мониторинг на пазара на зърно, са извършени 19 бр. насрещни проверки за достоверност на земеделски производители.

До 31.12.2023 г. са входирани и заведени 802 броя декларации за количеството произведено зърно от земеделски производители, произвеждащи зърно - обикновена пшеница, твърда пшеница, ечемик, ръж, овес, тритикале, рапица царевица, слънчоглед и соя на обща площ от 5 или повече декара.

Проверките през 2023 г, извършени от ОД "Земеделие"- гр. Русе, във връзка с практическото приложение на Наредба № 23 от 29 декември 2015 г. за условията и реда за мониторинг на пазара на зърно, са съгласно изготвени тримесечни графици от МЗХ, в които е заложен броят на обектите.

3. КОНТРОЛ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА ЗА ПРЕРАБОТКА НА ЗЪРНО

През 2023 г. в област Русе работещите предприятия за преработка на зърно са подавали регулярно в края на всяко от тримесечията декларация за преработените количества

обикновена пшеница, твърда пшеница, ечемик, царевица, слънчоглед, рапица, ръж, овес, тритикале, оризова арпа и соя.

4. ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРЕДСТАВИТЕЛНО ОКАЧЕСТВЯВАНЕ НА ДОБИТАТА РЕКОЛТА

Разпоредбите на Глава пета от Наредба №23 от 29 декември 2015 г. за условията и реда за мониторинг на пазара на зърно уреждат ежегодно провеждане на представителното окачествяване на добитата реколта.

Целта на окачествяването е да се събере представителна информация за изготвяне на анализ и оценка на качествените показатели на добитата реколта от основните култури в страната. Изготвените оценки служат за вземането на управленски решения, свързани със зърнения баланс в страната и подпомага дейността на зърнопроизводители, зърнопреработватели, търговци на зърно и браншови организации.

Провеждането на представителното окачествяване на добитата реколта през 2023 година, се извърши между 19.06.2023 г. - 20.11.2023 г. В периода му са взети средни проби от пшеница, ечемик, слънчоглед и царевица за зърно и са оформени лабораторни проби от голям брой и различни производители в област Русе, като за целта се елиминираха по-малките партии и бяха взети 207 средни проби от по-големите партии в региона, както следва:

- 25 броя проби от ечемик, извадки от 12 860 тона партида;
- 65 броя проби от пшеница, извадки от 152 270 тона партида;
- 58 броя проби от маслодаен слънчоглед, извадки от 41 220 тона партида;
- 59 броя проби от царевица, извадки от 63 310 тона партида;

Основополагащ принцип е представителното окачествяване да покрива минимум 35 % от очаквания прогнозен обем производство на съответната култура. Извадката през 2023 г. в % от реколтираното количество гарантира представителност на извършеното окачествяване.

Във връзка с разпоредбите на Наредба №23 от 29 Декември 2015 г. за условията и реда за мониторинг на пазара на зърно и на основание раздел II, т.14 от Указанията за организиране работата на БАБХ и ОД „Земеделие“ по окачествяването на ечемик, пшеница, слънчоглед и царевица от реколта 2023 г. са изготвени осреднени резултати от извършеното представително окачествяване на добитите през 2023 г. зърнени суровини.

Качество на ечемик – реколта`2023

Средните стойности на основните показатели, които определят качествената характеристика на ечемика от реколта 2023 за област Русе са:

- ✓ Съдържание на влага: 11,7 %;
- ✓ Хектолитрова маса: 60,7 kg/hl;
- ✓ Белтъчно съдържание: 11,3 %;
- ✓ Изравненост на зърната: 91,0 %;
- ✓ Културни примеси: 0,7 %;
- ✓ Чужди примеси: 0,3 %;

Средната стойност на показателя хектолитрова маса за област Русе през 2023 г. е 60,7 kg/100 dm³, сравнено със стойността за 2022 г. 62,1 kg/100 dm³, отчитаме леко понижениe.

През 2023 г. влажността на добитото ечемично зърно е 11,7%. За сравнение съдържанието на влага е близка до тези на получените стойности през 2022 г.

Отчита се увеличение на средната стойност на показателя белтъчно съдържание. През 2023 г. той е 11,3 % при стойности 11,1% за 2022 г.

Средната стойност на изравненост на анализираниите партии в областта е 91,0% към 87,9% през 2022 г.

Средната стойност на показателя зърнени (културни примеси) е 0,7 % за 2023 год., при стойности 1,3% за 2022 г.

Чуждите примеси в анализираниите партии ечемик през 2023 г. в област Русе са средно 0,3%. Границата на този показател за пивоварния ечемик при изкупуване е 0,9%, а допустимото съдържание при партидите с фуражен ечемик при изкупуване е 4%.

Качество на обикновена пшеница – реколта`2023.

През 2023 година качествените показатели на 15,38 % от меката пшеница я отнасят във II-ра Б група, като в групата за първо качество пшеница не попада. На основание получените резултати отчитаме, че едва 20,00% от произведеното пшенично зърно през 2023 реколтна година е с високи хлебопекарни качества и се отнася съответно към първа, втора и втора Б групи. Пшеницата, отнесена към III+ е формирала над 67,69% през 2023 г.

Средните стойности на основните показатели, които определят качествената характеристика на обикновената пшеница от реколта 2023 г. за област Русе са:

- ✓ Съдържание на влага: 12,3 %;
- ✓ Хектолитрова маса: 73,7 kg/hl;
- ✓ Добив на мокър глутен: 23,5 %;
- ✓ Отпускане на глутена: 7,7 mm;
- ✓ Число на хлебопекарната сила: 51,9 усл. ед.;
- ✓ Съдържание на протеин: 11,8 % към сухото в-во;
- ✓ Число на падане: 408,5 sec;

XIV. ХИДРОМЕЛИОРАЦИИ

Ежемесечно са извършвани проверки на място и по документи, на извършените разходи по поддръжка и експлоатация на ОПВВВ, от „Напоителни системи“ ЕАД, клон „Долен Дунав“. Проверките са в съответствие със задълженията, разписани в Договор №РД-50-23/05.04.2019 г. сключен между Министерството на земеделието, храните и горите и „Напоителни системи“ ЕАД, за извършване на обществена услуга, за защита от вредното въздействие на водите, при условия на компенсация от държавния бюджет, изчислена по параметри, установени предварително по обективен и прозрачен начин, на основание §4а, ал.1 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за водите, при спазване на разпоредбите на Решение на Комисията от 20 декември 2011 г., относно прилагането на чл. 106, параграф 2, от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес (ОВ, L 7/3 от 11 януари 2012 г.

Съгласно заповед на Областния управител на област Русе, служител от Главна дирекция „Аграрно развитие“ към Областна дирекция – гр. Русе е взел участие в междуведомствена комисия за основен преглед на техническото и експлоатационното състояние на язовирите на територията на област Русе, в изпълнение на разпоредбата на Закона за водите. Периода за проверки на комисията е два пъти, през календарната 2023 год.

XV. РЕГИСТРАЦИЯ И КОНТРОЛ НА ТЕХНИЧЕСКОТО СЪСТОЯНИЕ И БЕЗОПАСНОСТ НА ГОРСКА И ЗЕМЕДЕЛСКА ТЕХНИКА

В информационната система на ОД ”Земеделие” - Русе към 31.12.2023 г. има общо регистрирани 13415 единици техника, от които 551 са неоперативни, спрени от работа по чл. 18, ал.1 от Закона за регистрация и контрол на земеделската и горска техника /ЗРКЗГТ/ или по желание на собственика.

Като орган по регистрацията и контрола на земеделска и горска техника ОД ”Земеделие” изисква от собствениците, при първоначална регистрация на техниката да представят валиден сертификат за съответствие с ЕС одобрения тип, съгласно чл.38, параграф 1 от Регламент (ЕС) №167/32013, декларация за съответствие по чл. 9д, ал.3 или удостоверение по чл.10 от ЗРКЗГТ за съответствие с изискванията за безопасност на употребяваната техника. Преди извършване на регистрацията или промяна в регистрацията по чл. 11, ал.5, т.3 от ЗРКЗГТ, длъжностните лица проверяват машините за наличие на необходимите маркировки и обозначения по чл.9, ал.2, т.1-4 от същия.

За периода от 01.01.2023г. до 31.12.2023г. са извършени 847 регистрации и промяна в регистрацията, от които 388 на нови машини придружени от задължителен валиден сертификат за съответствие с ЕС одобрения тип или валидна декларация за съответствие.

За същия период няма съставени актове за установяване на административно нарушение, съгласно чл.11 от ЗРКЗГТ.

Идентификацията за регистрация и техническите прегледи се извършват в съответствие с месечен график, утвърден от Директора на ОД ”Земеделие” - Русе, в който се посочват населените места и се уведомяват чрез писма до кметовете на общини, собствениците на земеделска и горска техника.

Съгласно чл.2, ал.2 от Наредба №3/3.02.2016г. за извършване на техническите прегледи на техниката по закона за регистрация и контрол на земеделската и горска техника на ГТП подлежат тракторите, тракторните ремаркета, самоходната техника и машините за земни работи, които са 6384 броя, регистрирани в областта. От тях през 2023 г. са преминали задължителен ГТП 3435 броя машини. Техническите прегледи се извършват от двама инспектори от ОД “Земеделие” - Русе, които посещават всяко едно населено място в

областта, съответно всеки един стопански двор. За изминалата година са посетени 81 населени места, най-малко по два пъти всяко, тъй като някои от машините подлежат на сезонен технически преглед. Съгласно чл.2, ал.3 от Наредба №3/3.02.216г., такива са сменяемата прикачна техника, както и машините за прибиране на реколтата. През 2023г. са извършени сезонни прегледи на 1882 броя машини. На ГТП и сезонен преглед подлежат и машините, които работят на територията на област Русе, но са с регистрация в друга област. За периода има извършени прегледи на 175 машини от други региони. Инспекторите от ОД “Земеделие“ - Русе са извършили идентификация и технически преглед на 11 броя машини, с местонахождение област Русе, които следва да бъдат регистрирани в друга област.

С цел осигуряване на актуална национална база данни на техниката по ЗРКЗГТ, служителите на ОД “Земеделие“ по регистрацията на техниката имат ангажимента своевременно да уведомяват колегите си при регистрацията на машини с регистрация от друга област и при получаване на такива да отчислят посочената техника. За периода от началото на 2023 г. до 13.12.2023 г. в ОД “Земеделие“ - Русе има получени 64 бр. уведомления и са отчислени 175 машини, регистрирани в друга област. Съответно от ОД “Земеделие“ Русе има изпратени 59 уведомления за отчисляване на 105 бр. машини.

Длъжностните лица от ОД ”Земеделие” извършват проверки по време на експлоатация на машините, при които проверяват наличието на свидетелство за правоспособност на лицата работещи с техниката, валидна регистрация и преминал технически преглед и безопасност. При извършените за периода проверки няма съставени актове за установяване на административно нарушение.

Съгласно месечния график, утвърден от Директора на ОД ”Земеделие” - Русе се извършват проверки на фирми предоставящи на пазара земеделска и горска техника, при които наличните в производствените помещения и търговски площи машини се проверяват за наличие на техническа документация и наличие на необходимите маркировки и обозначения по чл.9, ал.2, т.1-4 от ЗРКЗГТ. При извършените през 2023г. проверки няма установени административни нарушения и няма издавани задължителни предписания по реда на чл.18, ал.3-5 от ЗРКЗГТ.

Придобиването и отнемането на правоспособност за работа с техника и регистрирането на учебни форми за обучение за придобиване на правоспособност за работа с техника се извършват при условия и по ред, определени с Наредба №1/15.02.2019г. на министъра на земеделието, храните и горите. При провеждането на изпит за правоспособност, съгласно чл.22, ал.5 от същата Наредба, като член на комисия присъства длъжностно лице от ОД ”Земеделие”. Преди всеки изпит се извършва проверка за техническа безопасност на техниката, която ще вземе участие в самия изпит.

За периода има приети, обработени и изпратени в Министерство на земеделието 439 броя документи за издаване на свидетелства за правоспособност. Няма отнети свидетелства за правоспособност за работа със земеделска и горска техника, съгласно чл.18, ал.2 от ЗРКЗГТ.

Служителите от ОД “Земеделие“ - Русе си сътрудничат с държавни институции – ОДМВР, Пътна полиция, Районните полицейски управления, Инспекция по труда, по прилагането на Наредба № 15 от 7 април 2008 г. за условията и реда за движение по пътищата, отворени за обществено ползване на колесни трактори, тракторни ремаркета и друга самоходна техника, регистрирани, съгласно ЗРКЗГТ, възникналите произшествия и трудови злополуки с участие на земеделска и горска техника, отнети свидетелства за регистрация и регистрационни табели и издадени наказателни постановления.

На Военно окръжие – Русе, два пъти в годината се предоставя актуална база данни за тракторите, тракторните ремаркета и другата самоходна техника, водеща се на военен отчет.

Голям обем от работата представлява и кореспонденцията с офиси на НАП, Районни съдилища, Частни съдебни изпълнители и други заинтересовани лица. За периода от началото на годината служителите от ОД “Земеделие“ - Русе са извършили справки и са отговорили в срок на повече от 1000 броя запитвания за наличие на регистрирана ЗГТ. В ОД “Земеделие“ – Русе има постъпили 10бр. съобщения за налагане/отмяна на запор върху

притежавана техника по ЗРКЗГТ. Същите са изпратени своевременно в Министерство на земеделието по компетентност за отразяване в съответния регистър.

Дейността по ЗРКЗГТ в табличен вид:

1. Извършени регистрации на ЗГТ

№	ВИД МАШИНА	РЕГИСТРАЦИИ			Валидна регистрация към 31.12.2023
		2023	2022	2021	
	ГРУПА А				
1	Верижни трактори	5	4	6	79
2	Колесни трактори	198	279	244	3406
3	Самоходни шасита	6	2	4	113
4	Друга самоходна техника	146	138	142	1053
5	Тракторни ремаркета	86	109	88	1679
6	Горска техника	7	9	5	54
	ГРУПА Б				
7	Зърнокомбайни	40	47	29	547
8	Самоходни силажокомбайни	2	1	1	16
9	Други самоходни машини	2	1	3	71
	ГРУПА В				
10	Машини за сеитба и садене	54	60	44	941
11	Машини за торене и растителна защита	56	52	54	821
12	Фуражоприбиращи и фуражопрееработващи	122	132	96	1338
13	Почвообработващи	118	102	86	2766
14	Сушилни и други	0	0	0	25
15	Зърно и семепочистващи	0	0	1	46
16	Машини за поливане	2	0	5	26
17	Горска техника	3	1	0	175
	ВСИЧКО	847	937	808	13156

2. Брой извършени ГТП по машини.

		2023	2022	2021
	ГРУПА А			
1	Верижни трактори	38	38	35
2	Колесни трактори	1806	1833	1762
3	Самоходни шасита	31	28	28
4	Друга самоходна техника	682	621	592
5	Тракторни ремаркета	846	840	778
6	Горска техника	32	35	26
	ГРУПА Б			
7	Зърнокомбайни	366	362	353
8	Самоходни силажокомбайни	8	5	7
9	Други самоходни машини	19	19	19
	ГРУПА В			
10	Машини за сеитба и садене	208	192	170
11	Машини за торене и растителна защита	274	234	223
12	Фуражоприбиращи и фуражопреработващи	427	375	301
13	Почвообработващи	530	487	443
14	Сушилни и други	1	1	0
15	Зърно и семепочистващи	1	0	1
16	Машини за поливане	6	3	6
17	Горска техника	42	49	38
	ВСИЧКО	5317	5122	4782

3. Свидетелства за правоспособност .

Година	2023	2022	2021
Брой свидетелства	439	524	389

Към 31.12.2023 г. общия брой валидни свидетелства за правоспособност са 3294 бр., както следва по категории:

Категория	Брой	Вид техника	Брой
Твк	3200	Трактори	3544
Твк-З	1795	Прибиращи м-ни	656
Твк-Г	569	Горска техника	75
Твк-М	296	МЗР	800

4. Раздадени регистрационни табели

Година	2023	2022	2021
Брой	381	462	401

В последните няколко години трайно се затвърждава тенденцията за системно обновление на машинно-тракторния парк. Наблюдава се занижаване на средната възраст на използваните машини. Интензивният процес на подновяване на техниката в машинния парк е ясен знак за нарастване не само на инвестиционните възможности на българския фермер, но и на съзнанието му за ключовото значение на този род инвестиции в цялостния му бизнес успех. Това от своя страна повишава цялостното ниво на механизацията на българското земеделие и я прави съпоставима с останалите ни партньори в европейската общност.

XVI. ОБУЧЕНИЯ НА СЛУЖИТЕЛИ НА ОД „ЗЕМЕДЕЛИЕ” - ГР. РУСЕ

През 2023 г. по показатели на Института по публична администрация /ИПА/, Областна дирекция „Земеделие“ – Русе е сред администрациите, отбелязали най-висока обща оценка и е удостоена с награда за второ място в България по рейтинга на учещите администрации.

Областна дирекция „Земеделие“ - Русе организира по своя инициатива следните обучения за повишаване квалификацията на своите служители през отчетния период 2023 г. на тема:

<i>Тематика на проведеното обучение</i>	<i>Брой обучени</i>
„Стратегически план за развитие на земеделските и селски райони в България за периода 2023-2027 година“	28
Стратегии и политики за противодействие на рисковете в държавната администрация	2
Въведение в държавната служба (електронен модул)	4
Работа със системата за е-архивиране на ценни електронни документи от Държавна агенция архиви – гр. Русе по проект „Разработка и внедряване на системата за е-архивиране“	7
Електронни таблици (по ECDL) – базов	1
Информационна и медийна грамотност	1
Подкуп на чужди длъжностни лица и сигнализиране при съмнение за извършено престъпление	1
Анализ и визуализация на бази данни – базов	2
Приложение на системите за електронно управление	2

<i>Тематика на проведеното обучение</i>	<i>Брой обучени</i>
Електронни таблици (по ECDL) – за напреднали	9
Информационна и медийна грамотност	1
Умения за работа с презентационен софтуер	1
Противодействие на дезинформацията в ЕС	2
Интерактивно видео и онлайн презентации с Prezi	2
Защита на личните данни в дигитална среда	2
Социални мрежи в публичния сектор	2
Организация на документооборота в държ. администрация	3
Доказателствена стойност на електронния документ	3
Правна рамка на електронното управление	1
Електронен документ и електронен подпис (базов модул)	1
Информационна и мрежова сигурност в подкрепа на реформите в публичната администрация	1
Стратегии и политики за противодействие на рисковете в държавната администрация	2
Добри практики и решения в УЧР	1
Кризи и управление на промяната. Стратегическо лидерство и умения за справяне	1
Дигитална трансформация	1
Обща рамка за оценка (CAF) – инструмент за управление на качеството в публичната администрация	1
Нови технологии в управлението - облачни технологии	3
Нови технологии в управлението – блокчейн	3
Основи на дистанционните аерокосмически технологии и ГИС, обработка на високостойностни данни	2
Предизвикателството да управляваш	1

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ИЗВОДИ. СОЦИАЛНИ ПРИДОБИВКИ.

Дейността на Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Русе, отразява държавната политика в областта на земеделието, както и прилагането на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз на територията на областта. От изключителна важност е да се достигнат високи стандарти и нива на конкурентно земеделие, които да прилагат устойчиви земеделски практики, произвеждат качествени продукти с висока добавена стойност и допринасят за увеличаване на доходите на земеделските производители. Стремим се да осигурим по-добри условия на труд на служителите, по-ефективна организация на работата, което води и до по-добри резултати, качествено и в срок, обслужване на потребителите на административни услуги, както и постигане на приемлив стандарт за обслужване на земеделските стопани.

С цел подпомагане условията на труд на служителите в Общинска служба по земеделие - град Бяла, както и подобряване обслужването на гражданите от населените места в община Бяла, по мотивирано искане на Областна дирекция „Земеделие“ - Русе са предоставени безвъзмездно за ползване за нуждите на Общинска служба по земеделие - град Бяла, помещения част от недвижим имот - частна общинска собственост, изцяло обновен и оборудван за нуждите от предоставяне на административни услуги и провеждане на аграрната политика на територията на общината.

През календарната 2023 г., с цел подобряване условията на работа на служителите и организиране на оптимална организация за изпълнение на дейността на дирекцията, бяха предприети или се финализираха редица дейности.

Предвид динамиката на обществените процеси, от ключово значение е и допълнителното укрепване на административния капацитет на ОД „Земеделие“ – гр. Русе, както и осигуряването на проактивна роля на дирекцията за развитие на държавната политика в аграрния сектор на територията на област Русе. Бяха инициирани и проведени множество обучения за повишаване квалификацията на служителите на дирекцията.

През 2023 г. **Областна дирекция „Земеделие“ – Русе беше удостоена с награда за второ място в България по рейтинга на учещите администрации** по показатели на Института по публична администрация /ИПА/, **сред администрациите, отбелязали най-висока обща оценка.**

Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Русе се отличава като администрация ангажирана както с проблемите на бенефициерите на услуги, така и с нуждите на служителите си. За задоволяване обслужването и оптимизация на капацитета, дирекцията инициира придобиване правата на управление на имот публична държавна собственост намиращ се в гр. Русе, общ. Русе, обл. Русе, ул. „Църковна независимост“ № 16, ет. 8, представляващ самостоятелен обект в сграда идентификатор с 63427.2.1438.1.31, със застроена площ 335 кв. м, с прилежащи части: таван с площ 17,01 кв. м, заедно със съответните идеални части от общите части на сградата и от отстъпеното право на строеж, описан в Акт за публична държавна собственост № 8240/15.11.2023 г. Вследствие на това с Решение № 53 на Министерски съвет (МС) от 25 януари 2024 г., за отнемане поради отпаднала нужда от Държавен фонд „Земеделие“, правото на управление беше предоставено на Областна дирекция „Земеделие“ – Русе.

Предвид лошите условия на работа в административната сграда, където се помещаваше териториалното звено Общинска служба по земеделие гр. Бяла, след проведени преговори по инициатива на директора на ОД „Земеделие“ – гр. Русе с кмета на Община Бяла, бяха предоставени за безвъзмездно ползване офисни помещения с подходящи условия за работа с клиенти. С Договор за предоставяне на безвъзмездно управление на част от имот - частна общинска собственост от 13.06.2023 г., Община Бяла е предоставила за нуждите на Общинска служба по земеделие - гр. Бяла, териториално звено на Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Русе помещения с обща площ 95.05 кв.м. от сграда 07603.501.491.2 по КККР на гр. Бяла, общ. Бяла, обл. Русе, ул. „Иван вазов“ № 23, цялата със застроена площ 224 кв.м.

С Решение № 723 на Министерския съвет от 5 октомври 2022 г., се предостави безвъзмездно за управление на Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Русе, за нуждите на Общинска служба по земеделие – Борово, офис Две могили поземлен имот – публична държавна собственост. Осигурени бяха допълнителни средства в бюджета на ОД „Земеделие“ гр. Русе за ремонт на помещенията.

За обновяване на автопарка на дирекцията беше закупен високопроходим автомобил, при спазване реда и условията, регламентирани в Закона за обществените поръчки и РМС № 592.

В заключение, можем да отбележим, че целите на Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Русе за 2023 година, довели до отчетените резултати са постигнати, посредством представените в настоящият доклад дейности, изпълнени в определените срокове.

Екипът на Областна дирекция „Земеделие“ - гр. Русе полага усилия, да покаже на земеделските стопани действаща държавна администрация, която непрекъснато повишава нивото на своята компетентност, като им осигурява достъп до важна за тях информация.

ВЛАДИМИР ТЕДЕСКИ

Директор на Областна дирекция „Земеделие“ - Русе